

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. Törvény 91.§ (6) és (7) bekezdései rögzítik, a gazdasági program tartalmát, illetve a meglévő, előző ciklusidőn túlnyúló gazdasági program felülvizsgálatának kötelezettségét.

1. Pásztó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete törvényi feladatának eleget tett, amikor 72/2007. /III.29./ számú Képviselő-testületi határozatban elfogadta Gazdasági programjának felülvizsgálatát és annak egységes tartalmát.

2. A világ pénzügyi- és gazdasági válságának elmélyülése, a gazdálkodási környezet kedvezőtlen változása, valamint a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. Törvény szigorodó peremfeltételei miatt, a Képviselő-testület 89//2009. /III.26./ határozatban elfogadta Pásztó Város Önkormányzata Gazdasági programjának felülvizsgálatát. Mindezt annak érdekében tette, hogy csak a 2009. évi költségvetési rendeletében meghatározott és ténylegesen kivitelezhető fejlesztési célok kerüljenek nevesítésre, úgy hogy a város működőképessége ne kerüljön veszélybe.

Mindezek, valamint a város adottságainak és lehetőségeinek figyelembe vétele alapján készült el Pásztó Város Önkormányzatának új Gazdasági programja.

Határozati javaslat:

Pásztó Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja az új Gazdasági programját. Ezzel egy időben hatályon kívül helyezi 72/2007. /III.29./ számú, valamint a 89//2009. /III.26./ számú határozatait.

Határidő: éves költségvetési tervezetek készítésének időszak, illetve a választási ciklus.

Felelős: polgármester

Pásztó, 2011. március 12.

Sisák Imre
polgármester

A határozati javaslat törvényes!

Dr. Tasi Borbála
címzetes főjegyző

Pásztó Város Polgármestere

✉ 3060 Pásztó, Kölcsey F. u. 35.

☎ 06-32-460-753 ; 32-460-155/113

Fax: 06-32-460-918

Szám: 1-47/2011.

A határozati javaslat elfogadása minősített szavazattöbbséget igényel!

JAVASLAT

Pásztó Város Önkormányzat

GAZDASÁGI PROGRAMJA

Előterjesztő: Sisák Imre polgármester

Előkészítette: Szakterületi vezetők és ügyintézők

Készült: a Képviselő-testület 2011. márciusi ülésére

Az előterjesztést véleményezik: az önkormányzat bizottságai

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető

1. Helyzetelemzés, helyzetértékelés **2-21 oldal**

- 1.1 Település földrajzi elhelyezkedése, adottságai
- 1.2 Főbb demográfiai foglalkoztatási jellemzők
- 1.3 Infrastruktúra helyzete
- 1.4 Vállalkozási tevékenységek jellege, összetétele
- 1.5 Az önkormányzat által ellátott feladatok, működtetett intézmények
- 1.6 Környezeti állapot
- 1.7 A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere
- 1.8 Az előző ciklusban megvalósult, folyamatban lévő fejlesztések
- 1.9 A település jelenlegi állapotának elemzése

2. Fejlesztési koncepció **22-30 oldal**

- 2.1 A város helye, szerepe, eredményei
  - 2.1.1 Országos programok adottságai
  - 2.1.2 Regionális programok
  - 2.1.3 Megyei programok
  - 2.1.4 Pásztó Kistérség Többcélú Társulásának tevékenysége
- 2.2 Az önkormányzat által kötelezően ellátott és önként vállalt feladatok
- 2.3 Az önkormányzat működésének főbb alapelvei
- 2.4 Az önkormányzat pénzügyi politikája

3. Fejlesztési célok és elképzelések **31-55 oldal**

- 3.1 Az önkormányzat pénzügyi és gazdasági helyzete, lehetőségei
- 3.2 Az önkormányzat gazdálkodásának és működésnek célkitűzései
- 3.3 Az önkormányzat vagyongazdálkodása
- 3.4 Településrendezés és városfejlesztés feladatai
- 3.5 A humán szolgáltatások és az intézmény hálózat fejlesztési feladatai
- 3.6 Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése
- 3.7 A szociális gondoskodás, város üzemeltetés
- 3.8 A Polgármesteri Hivatalt érintő fejlesztések

Összegzés

Mellékletek

Bevezető

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény, ide vonatkozó - a határozati javaslatban nevesített - részein túlmenően, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény előírja a jegyző gazdálkodási feladata és hatásköre között, a helyi önkormányzat gazdasági programtervezeteinek elkészítését, a polgármester gazdálkodási feladata és hatásköre kapcsán pedig, a gazdasági programtervezet Képviselő-testület elé terjesztését.

Pásztó Város Önkormányzatának gazdasági programja a törvényi kötelezettségeknek megfelelően, a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára, illetve azt meghaladó időszakára szól. Az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági programnak tartalmaznia kell különösen a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megállapításokat, továbbá a befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit. A képviselő-testület a gazdasági program kötelezően előírt tartalmán túl egyéb, általa fontosnak tartott feladatokat is meghatározhat. Az előző ciklusban működő Képviselő-testület elfogadott gazdasági programja, nem határozta meg a tervezett feladatok időbeni ütemezését, mivel pénzügyi lehetőségei szűkösek voltak. Így a tervek, illetve azok megvalósítása áthúzódik a jelenlegi tervezési időszakra is. E tény a 2006. évi ellenőrzésnél az Állami Számvevőszék nem kifogásolta, mivel a testület - a jövőbeni forrás lehetőségeinek ismerete nélkül - nem vállalt évekre lebontott fejlesztési kötelezettségeket. A vizsgálat Pásztó Város Önkormányzata gazdasági programjára vonatkozóan elmarasztaló megállapítást nem tett. Ezt a módszert követjük a jelenlegi, 4 éven túlmutató időszakra vonatkozó programunkban is.

A jobb áttekintés érdekében a 2007-ben elfogadott és 2009-ben felülvizsgált gazdaságfejlesztési programot az előírt felülvizsgálat mellett a testület összevonta és az új program egységes szerkezetbe foglalva készült el.

A gazdasági környezet és az adottságok bemutatását követően a szakmai anyag részletesen kitér az elért eredményekre, valamint a törvényben megfogalmazott, a költségvetési lehetőségekhez igazodó, tervezett fejlesztési lehetőségekre is. Megállapítható, hogy az előző gazdasági program egyes fejlesztési elemei realizálódtak, mások megvalósítása későbbi időpontban várható.

Az ütemezett projektmegvalósítások, az elhalasztott tervek, pályázatok a város fejlesztése mellett elsősorban a kötelező és vállalt feladatainak ellátást és a város működőképességének megtartását szolgálták.

Tervek szerint, a városközpont rehabilitációjára irányuló nagy projekt jó színvonalú megvalósítása mellett, a ciklusban újabb fejlesztési projektek is tervezésre és kivitelezésre kerülhetnek. Ennek érdekében a felülvizsgálatban a külső strukturális-, környezeti-, szakmai változások, a megvalósított elemek, az elmaradt projektek és az új megvalósításra tervezett fejlesztések, valamint az azokat támogató (tervezhető) pályázati lehetőségeket is bemutatjuk.

1. Helyzetelemzés, helyzetértékelés

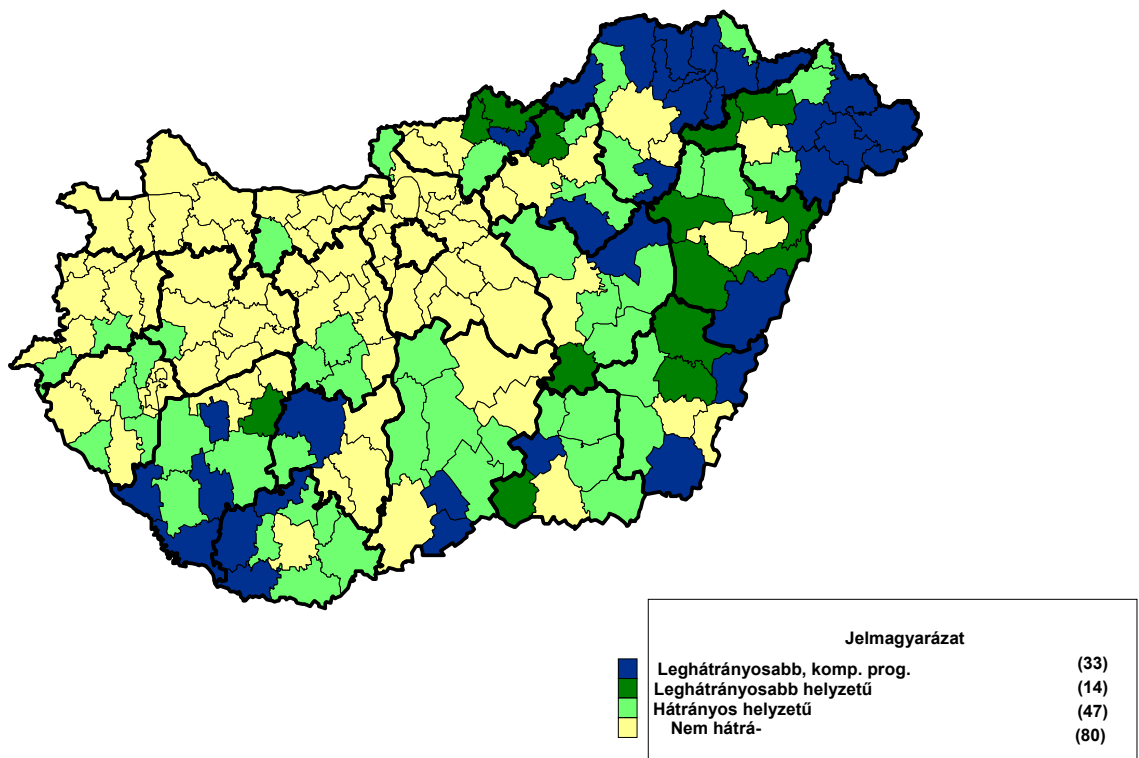
A 2008–2009-es években kezdődő és ma is tartó gazdasági világválság hatásai - főként a jelentéktelen gazdasági potenciállal rendelkező országokban - tovább gyűrűznek. A kilábalás jelei az EU-ban igazán nem érezhetőek, sőt eddig példaként említett országok kérték a sürgős anyagi segítséget országuk,- gazdaságuk megmentéséhez. Más országok mellett, Magyarország sincs igazán jó pozícióban, amelyet a 2011. évi költségvetés is jól mutat.

A válság érzékenyen érintette a nyugat-európai bankokat is, hatása az amerikai gazdaság visszaesésén keresztül az egész világgazdaságban még ma is fellelhető. Ma már tudjuk, hogy az igazi vesztesek nem a bankok, hanem a teljesen kiszolgáltatott magán-személyek, vállalkozások és önkormányzatok. Tény, hogy a könnyen megszerezhető hitel szinte eltűnt a piacról, amely igen nagymértékben leszűkíti az előbb említett gazdasági szereplők fejlesztési lehetőségeit.

A pásztói kistérség továbbra is a területfejlesztés szempontjából kedvezményezett 95 kistérség közé lett besorolva - 64/2004. (IV.15.) Kormányrendelet -, de már nem felel meg az ipari szerkezetváltás és a vidékfejlesztés szempontjából hátrányos helyzetű kategóriának. Így már nem halmozottan hátrányos kistérség.

Ez a város részére bizonyos pályázati források elérése terén hátrányokat jelent.

Kistérségek besorolása

KSH, 2007,

A jelenlegi helyzet - a kormány szigorító, racionális intézkedései ellenére -, a továbbra is tapasztalható recesszióból eredően jelentős mértékű hátrányokat eredményez Magyarország regionális, megyei, kistérségi és települési szintjein is.

E mellett rá kell világítani arra a tényre is, hogy a Nemzeti Fejlesztési Tervhez (NFT) tartozó Új Magyarországi Fejlesztési Terv (ÚMFT) és az Új Magyarországi Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) 8.000 és 1.300 milliárd forint felhasználásának lehetőségét vetítette előre országos szinten a 2007-2013-as költségvetési időszakra.

Az NFT még felhasználható, 2011-2013 időszakra tervezhető forrása országos szinten mintegy 2.500 Milliárd Ft. Ez egyrészt lehetőséget jelenthet az Új Széchenyi Terv keretében fejlesztéseket tervező gazdasági és intézményi szereplőknek, másrészt pedig igen nagy gondot jelenthet a megalapozott - fenntartható felhasználás szempontjából elkötelezett forrást kezelő szervezeteknek.

1. 1. Település földrajzi elhelyezkedése, adottságai

A pásztói kistérség Nógrád megye déli részén helyezkedik el, 552 km²-nyi területével a megye legnagyobb kistérsége.

Földrajzi környezetében a fő tájat a Cserhát hegység biztosítja, a keleti részen a Mátra vonulatai jelentik a határát, a két hegység között a Zagyva völgye húzódik. Itt található a kistérség központja Pásztó. A kistérség közvetlenül határos Heves és Pest megyékkel, észak felé Salgótarjánon keresztül a Szlovák Köztársaság érhető el. Ezen adottságok Pásztó város lehetőségeit is meghatározzák. A közel 33 ezres népességszámú kistérség 70%-a kisebb településeken él, és csak Pásztó népességszáma közelíti meg a 10.000 főt. A kistérséget Hatvannal (M3-as autópálya) és a Szlovák Köztársasággal a 21-es számú főút és a 81-es számú vasútvonal köti össze. Pásztó földrajzi fekvése igen jó, mivel viszonylag közel, 30 km-re helyezkedik el a megyeszékhely Salgótarján és a környező városok (Szécsény, Gyöngyös, Hatvan) is hasonló távolsága található, míg Budapest a kistérségi központtól 78 km-re található, amely az M3-as autópályán, 1 órán belül elérhető.

A Nyugat-Mátra természeti szépségei a turizmus célpontjává tehetik a várost. A Kővicses-patak felduzzasztásával kialakított Hasznosi-tározó, a Zsilló-völgy, a Csenteri várrom és a Mátrakeresztesről kiinduló gyalogos ösvények kedvelt kirándulóhelyek. A város fő látványossága a középkori emlékeket őrző romkert. Az Oskolamester házában régészeti feltárás során kiásott tárgyakat állították ki, pincéjében a középkori szőlőművelés emlékei láthatók. Igazi ipartörténeti különlegesség a XII. századból származó üveghuta.

Várostörténeti leletek és dokumentumok tekinthetők meg a jelenleg múzeumként működő cisztercita rendházban. További építészeti és történelmi emlékeket jelent a malom, a középkori kolostor alapfalai, a barokk plébániaház és a város templomai. Magyarországon egyedülálló a XIII. századi hatszögletű temetőkápolna, ahol ma régi miseruhák gyűjteménye látható.

A várostól délkeletre helyezkedik el a Muzsla üdülőterület nyaralók sokaságával. A városba látogató turistákat a fizetővendéglátás szálláshelyei mellett a közelmúltban felújított Zsigmond-hotel várja. A pásztói idénystrandfürdőt kiszolgáló kút 2010-ben ismételt megkapta a gyógyvíz minősítést. Az 1988-ban elvégzett balneológiai vizsgálatok alapján a kút vize mozgásszervi és reumatikus panaszok enyhítésére alkalmas.

1. 2. Főbb demográfiai, foglalkoztatási jellemzők

Pásztó a kistérséghez hasonlóan negatív népességi mutatóval rendelkezik, ez egész Nógrád megyére jellemző. A megye lakóinak száma 1996-2006 között közel 8.000 fővel csökkent. A város 2009-es adatai alapján, 48 születés mellé 121 halálozás társult. Ezzel négy év alatt (2006-tól) 9.952 fős lakossági létszámunk, 9.784-re csökkent. Emelítésre méltó, hogy szinte folyamatosan tapasztalható nem pásztói személyek, családok városba történő betelepülése, de ez nem ellensúlyozza a népességfogyást. A lassú, folyamatos lakossági létszámcsökkenés mellett vizsgálni kell a népesség életkori adottságait is.

Népesség kor szerinti megoszlása 2009. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítása	Fő
0-3	295
4-6	267
7-14	765
15-18	476
19-60	5925
61-	2056
Összesen:	9.784

Megállapítható, hogy a társadalmi mutatók, valamint a lakosság elöregedése, elvándorlása, egyre öregedő helyi lakossági összetételt fog eredményezni városunkban.

Sajnálatos módon e tendencia jelentős mértékben hozzájárult a pásztói kistérség foglalkoztatási adatainak romlásához is. A foglalkoztatási ráta 2009-ben 42,8 % volt, mely csak 10.700 fő kistérségi foglalkoztatását jelentette, a 32.070 fős lakónépességhez képest. Kistérségi szinten a nyilvántartott álláskereső aránya 14,2-ről 19,4 %-ra nőtt az elmúlt négy évben. Tény, hogy ezen adatok megyei és országos szinteken is számottevően romlottak. Ezt támassza alá Pásztó város álláskeresőinek létszám növekedése 2008 (640 fő), 2009 (786 fő). E mutató a közfoglalkoztatásnak köszönhetően 2010-ben 729 főre csökkent. A 2011. januári adatok, amelyek az álláskeresők számát és változását mutatják be, rendkívül negatív képet jelez, amely az Út a munkához program megszűnésére vezethető vissza. Összességében megállapítható, hogy térségünk és városunk a megyei átlag körüli értékeket mutatja.

Az álláskeresők száma és változása

Körzet	Az álláskeresők					Az álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez*, %
	száma (fő)	számának változása az előző hónaphoz képest		számának változása az előző évhez képest		
		2011. január	(fő)	(%)	(fő)	
Salgótarján	8 623	957	12,5	346	4,2	31,9
Balassagyarmat	3 501	546	18,5	64	1,9	20,3
Pásztó	3 407	739	27,7	528	18,3	25,0
Szécsény	2 671	551	26,0	117	4,6	33,0
Bátonyterenye	3 195	694	27,7	112	3,6	31,0
Rétság	1 884	426	29,2	-41	-2,1	17,6
Nógrád megye	23 281	3 913	20,2	1 126	5,1	26,8
Észak-Magyarország	128 185	18 977	17,4	5 141	4,2	24,9
Országosan	684 299	93 021	15,7	31 276	4,8	15,4

Forrás: *A nemzetgazdaság munkaerőmérlege, 2010.01.01. (KSH),

1. 3. Infrastruktúra helyzete

Úthálózat

A közúti közlekedés fő eleme - a megyében és a kistérségben egyaránt a 21-es számú főközlekedési út, mely az M3-as autópályát köti össze Salgótarjánon keresztül Szlovákiával. Sajnálatos tény azonban, hogy az Európai Unió kiemelt úthálózatába nem tartozik bele a 21-es sz. főút. Az egész térség elérhetőségének jelentős javulását eredményező 2x2-sávós gyorsforgalmi úttá fejlesztése a Heves megyei területen lassan halad. A Nógrád megyében elkészült szakaszok minősége több helyen gyenge, folyamatos javításuk szükséges. Az új nyomvonalakhoz tervezett fel- és lehajtók, körforgalmak megvalósítása késik. A 21-es számú főközlekedési út négy nyomúsítása Hatvan és a Salgótarján közötti szakaszon az Európai Unió támogatásával csak a 2013 után következő tervszakaszban kezdődhet meg. A Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ most folytatja le ezen útfejlesztések tárgyában a társadalmi vitát. A Hatvan és Salgótarján közötti 5 db előzési szakasz megépítése az eredeti tervek szerint a 2016 -2020 közötti időszakban valósult volna meg. Jelenleg 3 előzési szakasz terve készült el, s ezek kerülhetnek be a 2013 -2016 között megvalósítható projektek közé, de ehhez rendkívül intenzív szakmai, lakossági és politikai lobbizás szükséges. Pásztó kedvező helyzetben van abból a szempontból, hogy a Hatvan-Salgótarján közötti átmenő forgalom elkerüli a települést, mivel a 21. számú főút a város nyugati szélén, a lakott területtől megfelelő védőtávolságban halad. A főúthoz közeli fekvésnek az a következménye, hogy a Mátra felé visszaáramló forgalom a településen keresztül halad át.

Vasúti közlekedés

A kistérség keleti részén, mindössze öt települést érintve (Jobbágyi, Szurdokpüspöki, Pásztó, Mátraszőlős, Tar) halad keresztül, a térséget az országos hálózatba bekapcsoló 81-es sz. vasúti fővonal. Az elhasználódott állapotban lévő vasúti pálya nem teszi lehetővé a mai kor követelményeinek megfelelő utazási körülmények biztosítását, amely főleg a jelentősen megnövekedett, illetve az évtizedek alatt nem csökkenő menetidőben nyilvánul meg leginkább. Az elavult, csak jelentős mértékű sebességkorlátozással használható vasútvonal időszerű felújítása már évtizedek óta megoldásra váró feladatként szerepel a térségre vonatkozó fejlesztési tervekben. A megvalósítás még továbbra is várat magára, és nagy valószínűséggel ez a közeljövőben sem fog bekövetkezni.

Tömegközlekedés

A lassú és korszerűtlen vasúti közlekedés miatt a közúti busz közlekedés térnyerése figyelhető meg az előbbi rovására. Az utasszám folyamatos növekedéséhez, a járműpark fokozatos korszerűsítése is jelentősen hozzájárult. Így a megyeszékhely Salgótarján, vagy a főváros Budapest megközelítése is viszonylag gyorsan történhet. Ugyanakkor más utazási feltételek tekintetében már problémák jelentkeznek a kistérségben. A ritka járatszámokból eredően időszakonként zsúfoltság alakul ki a járatokon. A közúti közlekedésnél rendszeresített menetidő és a járművek színvonala és az utazás feltételei nincsenek arányban az utazási költségekkel.

Kerékpáros közlekedés

Mivel az egész kistérség területén jelenleg csak Pásztón, egy mindössze 1,4 km-es kerékpárút szakasz található, ezért meg kell állapítani, hogy a kerékpáros közlekedés inf-

rastrukturális feltételei nem adóttak. A kiépített kerékpárutak hiányában, az egyre növekvő gépjármű forgalom mellett, főleg Pásztón jelentkezik fokozott balesetveszély.

Parkolás

Az elmúlt években még komoly parkolási gondok voltak a városban. Amely az elmúlt időszak, illetve a jelenleg is folyamatban lévő fejlesztéseknek köszönhetően rendkívül pozitív változást mutat. A kistérségi központban, Pásztón az autósok számára parkolás céljából több helyen is épültek parkolók. Ezek közül ki kell emelni a Hunyadi úton megépült 73 db, a Csillag téren meglévő 31 db, a Szent Imre téri további 7 db, a Deák Ferenc utcában épülő 6 db, a Kölcsey úton lévő 20 db, a városi piacon átadott 46 db, illetve a Zeneiskolával szemben lévő 19 db parkolót.

Belterületi utak kiépítettsége

A belterületi utak kiépítettsége Pásztón a meghaladja a 80%-ot, de minőségük nem mindenhol felel meg a mai kor elvárásainak.

Gyalogos közlekedés

A városban a gyalogos forgalom lehetőségei az elmúlt években javultak, amely elsősorban a különböző beruházásoknak köszönhető. Ezek közül ki kell emelni a városház, a Margit Kórház és a kórházi szakrendelő teljes körű akadálymentesítését. A fogyatékosok közlekedését segítő és lehetővé tevő gyalogosforgalmi útvonalak, valamint a városban található közintézmények, és középületek akadálymentesítése csúszik, de a városközponti rehabilitáció megvalósítása ezen is sokat segít. A tervezett feladatokat reálisan csak pályázati támogatással lehet megvalósítani.

Vezetékes gázszolgáltatás

A pásztói kistérség ellátottsága jobb, mint a megyei átlag, de jelentős mértékben elmarad a régiós és az országos ellátottsági értékektől.

Pásztón a vezetékes gázhálózat, a lakosság jelentős mértékű anyagi hozzájárulásával szinte teljes mértékben kiépült, a rákötések aránya megközelíti a 85%-ot. Ma már az a kérdés, hogy fogyasztók, hogyan tudják megfizetni az egyre dráguló gázfűtést.

Vezetékes ivóvízhálózat

Az ivóvíz szolgáltatást a kistérség 26 települése közül 23-ban a Dél-Nógrádi Vízmű Kft. látja el. A térség jelentős ivóvízkészlete a Köviceses-patak felduzzasztásával létrehozott hasznosi víztározóból származik, amely objektum állami tulajdonban és az ÉRV Zrt. kezelésében van. A nagy mennyiségű és rövid idő alatt leeső csapadék, az elmúlt években többször okozott veszélyhelyzetet a városban. A 2005-ös és a 2010-es veszélyhelyzet rávilágított arra, hogy az ivóvíztározó a régi módon nem üzemelhet. A biztonságos működése érdekében többek között a túlfolyó műtárgyon is átalakításokat végeztek. A műtárgy átalakítása a Köviceses patak befogadó és vízszállító képességének felülvizsgálatát teszi szükségessé. Az új kormány a veszélyhelyzet kihirdetését követően remélhetőleg fokozott figyelmet fordít a Csörgő és Köviceses patakon zápor-tározók megépítésére. Ezt az elmúlt években minden érintett kormányzati szervnél kezdeményeztük. A Közép-Duna-Völgyi Vízügyi, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség vizsgálja a hasznosi víztározóból elfolyó víz Köviceses patakon történő biztonságos elvezetését, és a Zagyva folyóba történő befogadását.

Szennyvíz hálózat

Az 1970-1978 között megépült pásztói szennyvíztisztító-telep, bővítése 2000 m³/nap kapacitásra 2001-ben megtörtént. Ennek eredményeképpen a tisztított vízmennyiség előírt minősége javult, és a városrészei szennyvízhálózatának teljes rákapcsolása is

lehetővé vált. A város szennyvízhálózata 100%-ban kiépített, melyhez közel 80%-os arányú rákötés-használat kapcsolódik.

A pásztói szennyvíztisztító telepen teljes biológiai tisztítás történik oxidációs eljárással: a fizikai tisztítás (rács) után eleveniszapos biológiai tisztítás következik, majd fertőtlenítés után kerül a megtisztított víz a befogadóba, a Zagyva folyóba. Mátrakeresztesen a szennyvízcsatorna-hálózat és tisztítómű 1998 év végén került átadásra. A mátrakeresztesi szennyvíztisztító telepen a fizikai tisztítás után természetes – szűrőágyas – biológiai tisztítás, majd fertőtlenítés után kerül a tisztított víz a víztározó alatti Kövicses patakba. A város szennyvízcsatorna hálózata kiépítésével a keresztesi fizikai tisztított szennyvíz a csatornahálózat összekötésével a pásztói tisztítóba kerül.

Felszíni vizek

Pásztó város területére hulló, lefolyásra kerülő felszíni vizek befogadója a Zagyva folyó. A belterületről lefolyó vizek a Ravasz-, a Csörgő-, a Butykás- és a Kövicses-patakon jutnak a Zagyvába. Pásztón a csatornahálózat elválasztott rendszerű. Külön csapadékelvezető- és szennyvízcsatorna-hálózat épült az eltérő minőségű, a város számára fölöslegessé váló vizek elszállítására.

Kommunális hulladék

Pásztó város keletkező szilárd kommunális hulladékát a Városgazdálkodási Kft. 2001-től a saját gépjárműveivel a bátonyterenyei, 2008-tól a Jobbágyi lerakóba szállítja. A több mint húsz éven át a város északi részén kialakított, műszaki védelemmel nem rendelkező, kommunális szilárd hulladék gyűjtő telepet időközben a Környezetvédelmi Felügyelőség 2002-ben bezáratta. A bezárt városi szemételepet bizonyos lakók hulladék lerakására használták illegálisan. A jelenség felszámolására az önkormányzat és az üzemeltető Városgazdálkodási Kft. megelőző intézkedéseket tett. Az elmúlt évben pályázat került benyújtásra a bezárt pásztói-tari szemételep rekultivációjára, amely bírálat alatt áll.

Posta

A város postai szolgáltatása megfelelő, mivel a Fő utcai posta mellett a Cserhát lakónegyedben Tanposta is üzemel. A posta felújítása növelte a lakók komfortérzetét.

Telefon- Internet

A vonalas telefonrendszer kiépített, melyet a mobil hálózatok egészítenek ki. A városlakók több internet és kábel televízió szolgáltató között választhatnak. Települési információk folyamatos biztosítása érdekében (nem csak városi szinten) két helyi televízió is közreműködik. E mellett önkormányzati és vállalkozói (reklám) támogatással havi rendszerességgel, 4.000 példányban jelenik meg a Pásztói Hírlap.

1.4. Vállalkozási tevékenységek jellege, összetétele

Pásztó gazdasági szerkezetében az ipar és a szolgáltató szektor mellett, a mezőgazdaság hagyományosan meghatározó szerepet játszik.

Jelentősebb ipari foglalkoztatók:

1. EGLO Magyarország Kft.
2. Állami Nyomda Nyrt.
3. Polytechnik Kft.
4. Fővárosi Kézműipari Rt
5. Baumit Kft.
6. SIC Hungary Kft.

7. Dension Kft.
8. Reco Kft
9. Fabogár Kft.
10. ElektroMont Kft.

Jelentősebb szolgáltatók:

1. E területen főként a hazai és külföldi érdekeltségű nagykereskedelmi láncok üzletei foglalkoztatnak az átlagnál több dolgozót.
2. Pásztón a városi-kistérségi igényekhez igazodva, számos kereskedelmi és vendéglátóipari egység működik. Jelentős részük, több évtizedes családi alapokon működik.

Pásztón a kereskedelmi szálláshelyek tekintetében a bejegyzett 10 magánszállásadó 29 férőhellyel dolgozik. Az adatok nem tartalmazzák az 50 férőhelyes Zsigmond Hotel, valamint a nyári időszakban ifjúsági szálláshelyként is szolgáló Tittel Pál Kollégium forgalmát. A szolgáltatási ágazat kielégíti a lakosság, a térség és az idegenforgalom igényeit, sőt szabad kapacitással is rendelkezik.

Jelentősebb mezőgazdasági foglalkoztatók:

1. *Az Agro-Produkt Kft.* nemcsak városunk, kistérségünk, hanem megyénk egyik legjelentősebb vállalkozása is.
2. Rajtuk kívül több jelentősebb családi és egyéni vállalkozás is működik.
3. A szőlőtermesztés és a borkultúra sajnos hanyatlóban van.

A felújított és kibővített városi piac a családi gazdaságok, őstermelők, valamint a vásárlók számára is magasabb színvonalú kereskedelmi háttérrel és remélhetőleg nagyobb vonzerőt biztosít.

A pásztói iparterületek helyzete

Kistérségünkre az ingázás, a viszonylag magas elvándorlás és a magas munkanélküliség jellemző. Ipari üzemek betelepítése elsősorban a helyi, kistérségi munkalehetőségek teremtése, a terület népességmegtartó erejének és a gazdaság jövedelemtermelő képességének növelése szempontja miatt lenne kiemelt feladat.

Az M3 autópálya mellett található területek befektetői szempontból még mindig jóval nagyobb lehetőségeket, és kisebb veszélyeket jelentenek a beruházó számára, mint-hogy főútvonalra, vagy annak közelébe települjenek.

A gazdaságfejlesztési céllal létrehozott ipari parkok a tőkevonzás és befektetés ösztönzés fontos eszközét jelentik, mivel a befektetők számára rendezett tulajdoni viszonyokat és kiépített infrastruktúrát kínálnak.

Önmagukban azonban az ipari parkok nem csodafegyverek, de a pályázati lehetőségek a finanszírozásban, kialakult kapcsolatrendszerük a befektetők vonzásában fontos tényező. A pásztói kistérség nem rendelkezik ipari parkkal. A barna-, és a kisebb zöldmezős beruházás adottságai - ha nem is magas fokon - rendelkezésre állnak.

Budapest és az M3 autópálya közelsége, valamint a 21-es főközlekedési út négygyomúsításának és csatlakozó csomópontjainak befejezése után növekedhet megyénk iránti befektetői hajlandóság.

Pásztó Város Önkormányzata a helyi adók megválasztásánál folyamatosan figyelembe vette a vállalkozások- önkormányzat anyagi helyzetét és lehetőségét. Ezért az adókat a törvényben meghatározott lehetőségekhez mérten, annak közép értékére állapította meg.

1. 5. Az önkormányzat által ellátott feladatok, működtetett intézmények

Feladatok:

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény tartalmazza hogy az Országgyűlés - követve hazánk haladó önkormányzati hagyományait, továbbá az Európai Önkormányzati Karta alapkövetelményeit - elismeri és védi a helyi közösségek önkormányzathoz való jogait. Meghatározza a helyi önkormányzás általános szabályait, többek között a helyi önkormányzatok jogait és kötelezettségeit.

Az önkormányzati jogokat, illetőleg az önkormányzat hatáskörének jogszerű gyakorlását az Alkotmánybíróság, illetőleg a bíróság védi. Az önkormányzati jogok minden önkormányzat tekintetében egyenlők. Az önkormányzati autonómia lényegi vonása, hogy a helyi önkormányzat a törvény keretei között önállóan, szabadon mérlegelve járhat el. Döntése kizárólag törvénytértés esetén bírálható felül.

A települési önkormányzatok (községi, városi, fővárosi és kerületi) és a megyei önkormányzatok egymástól eltérő feladat-és hatáskörrel rendelkeznek. A helyi önkormányzatok a helyi igényektől és teljesítőképességtől függően egymástól eltérő önkormányzati feladat- és hatásköröket vállalhatnak. Az államigazgatási feladatok és hatáskörök telepítésénél is érvényesül az, hogy a városi önkormányzatok jegyzői több feladatot és hatáskört kapnak, melyeket a város területén kívül, rendeletben kijelölt illetékességi területen a községekre is kiterjedően látnak el.

Működtetett intézmények

A pásztói oktatási intézmények igen szép szakmai múltra tekintenek vissza. A Gárdonyi Géza Általános Iskola több mint 100 éves, a Dózsa György Általános Iskola 100 éves múltra tekint vissza. Jelenleg az oktatás-nevelés, valamint a pedagógiai szakszolgáltatás Pásztón egy integrált óvodában, valamint - egy igazgatóság alatt működő - két tagiskolában folyik. Továbbá megyei működtetésben egy fogyatékosokat nevelő Általános Iskola és Diákotthon, Pedagógiai Szakszolgálat, valamint a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium, egy alapítványi szakközépiskola végzi feladatát. A Pásztó Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában végzi tevékenységét a Területi Gondozási Központ.

A mátrakeresztesi óvodások egy része Hasznosra, másik része az általános iskolás gyermekekkel együtt a Pásztón lévő intézményekbe járnak. Utaztatásuk helyközi járatokkal, a mátrakeresztesi gyermekek esetében pedig iskolabusz biztosításával történik. Országos elismerést vívott ki a mátrakeresztesi erdei iskola, melynek előnyeit - pályázati források bevonásával – továbbra is ki kell használni.

Óvodák

A városban 1 integrált óvoda működik 1 székhellyel és 2 tagóvodával. Az elaprózódott óvodai hálózat az integráció eredményeként 2003. évtől egy jól átlátható intézmény keretei között funkcionál. Elfogadott pedagógiai program biztosítja a megfelelő szakmai ellátást. Pásztó intézményhálózatának épületei, fűtési rendszere, szakmai és technológiai feltételei megújultak, korszerűsödtek.

Kórház

A több, mint 100 éves múltra visszatekintő Margit Kórház struktúrája 2007. április 01-től alapvetően átalakult. A 125 korábbi aktív ágyból mindössze 20 aktív belgyógyászati ágy maradt a döntően krónikus kapacitás mellett.

Az átalakítással járó mintegy háromszáz millió forintos forráshiány válaszút elé állította a menedzsmentet, amely a tények ismeretében az „előre menekülés” mellett döntött. A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a nem fekvőbeteg kórházi ágyon történő ellátási formák fejlesztése vált egyik fő törekvéssé: járóbeteg-szakellátás és egynapos sebészet fejlesztése és megerősítése, új szolgáltatások: alvásdiagnosztika, preventív szűrés, 15 ágyas sebészeti mátrix profil bevezetése.

A kórház osztályai:

- 20 ágyas Belgyógyászati osztály
- 10 ágyas Ápolási osztály
- 70 ágyas Krónikus osztály
- 75 ágyas Rehabilitációs osztály (kiemelt mozgásszervi rehabilitáció) 15 ágyas Sebészeti mátrix (nem OEP finanszírozott)
- Egynapos sebészeti ellátás fekvőbeteg háttérrel

Fizetős sebészeti mátrix szolgáltatásai:

- sebészeti mátrix osztály, 15 ágyal

Járóbeteg ellátások

Kórház járóbeteg ellátó szolgáltatásai:

- rendelőintézet
- radiológia (röntgen, Uh, Nőgyógyászati Uh)
- laboratórium

Egynapos ellátás

Kórház egynapos ellátó szolgáltatásai:

- egynapos sebészet, egynapos nőgyógyászat, egynapos traumatológia
- egynapos gastroenterológia, egynapos szemészet

Fizetős sebészeti mátrix

Egyéb, térítési díj fizetésére kötelezett szolgáltatásaink

- alvásdiagnosztika, szűrővizsgálatok

1.6. Környezeti állapot

Környezetvédelem

A környezeti állapot alapvető meghatározója az emberi tevékenység, a gazdasági szerkezet. A kistérségbe jelentős károsító üzem, gyár nem települt és a kistérség lakói, vezetői szándékai szerint várhatóan nem is fog települni. Ez a hozzáállás preventív, környezetgazdálkodásra utaló gondolkodásmód térnyerését igazolja.

Pásztón a szelektív hulladékgyűjtés kezdeteként egyes iskolákban megkezdődött a szárazelemek begyűjtése, a környezetállapot javítása érdekében pedig hulladékgyűjtő akciókat szerveznek. A megfontolt előrelátást jelzi, hogy a környezettudatos életvitel a közoktatás szerves részévé kezd válni: a város óvodái és iskolái már több éves tapasztalattal rendelkeznek környezeti nevelés területén. Az óvoda elnyerte a Zöld Óvoda címet. A környezeti problémák jelentős részét a tudatlanságból vagy nem megfelelő hozzáállásból fakadó emberi tevékenység okozza. Az ismeretek hiánya és a környezeti tudatosság alacsony szintje vezet ahhoz, hogy az emberek saját környezetüket szennyezik az illegális szennyvízbekötésekkel, hulladéklerakással.

A környezetvédelmi célú beruházások (pl. szelektív hulladékgyűjtő rendszer kialakítása) környezeti nevelés, tudatformálás nélkül kudarcba fulladhatnak, ezért kiemelten fontos az oktatás-képzés és a környezetvédelmi marketing tevékenység. Az elmúlt években az Önkormányzat és a Városgazdálkodási Nonprofit Kft. jelentős lépéseket tett a szelektív-, zöld és az „E” hulladékok gyűjtése terén. E területen már folyamatosnak számít néhány civil szervezet szemétyűjtési akciója, mely példaértékű.

Levegő szennyezettség

Kistérségünkben, városunkban magas légszennyezettséget kibocsátó üzem, vállalkozás nem működik. A lakossági, fűtési eredetű levegőszennyezés idényjellegűen jelentős lehet. A kistérségen áthaladó legforgalmasabb út a 21. sz. főútvonal, amely Jobbágyi, Pásztó, Mátraszőlős és Tar települések mellett halad el. A forgalmas útvonalak közvetlen környezetében – a forgalomtól és az időjárás viszonyoktól függően – időszakosan jelentősebb, de határértéket nem túllépő levegőszennyezésre lehet számítani

Felszíni vizek

A terület a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság illetékességi területéhez tartozik. A kistérség területe összességében vízszegény, annak ellenére, hogy az utóbbi évek heves esőzései, ha mondhatni javítottak ezen a helyzeten. Legjelentősebb folyója a Zagyva. Árvizei időnként tartósan elborítják a völgytalpakot és visszafolynak a gyűjtő árkokba, területekre. Felszíni vízrajzi állomás Pásztónál is működik. A Zagyva vízminősége általában II. osztályú.

A Mátra lába és a Magas-Mátra kistérséget érintő területei a Zagyva bal parti vízgyűjtőjéhez tartoznak. A folyó bal oldali mellékpatakjai a kistérségben: Kövicses- és Dióspatak. A Kövicses-patakon épült meg a kommunális vízellátás és horgászati célra hasznosított 23ha-os vízfelületű Pásztó-Hasznosi-tározó.

Felszín alatti vizek

A felszín alatti vizeknek kiemelt szerepe van az ivóvízellátásban és balneológiai hasznosításban. A fenntartható használat érdekében kiemelten fontos a minőség és a mennyiség megőrzése. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezések csökkentését célzó rendelet alapján nitrát érzékeny terület a kistérségben Pásztón is.

Talajvíz

A térségben és Pásztón is a vízzáró réteg viszonylag mélyen helyezkedik el, összefüggő talajvíztükör a völgyekben alakult ki, 2-6m mélyen. A települések ár- és belvíz veszélyeztetettsége alapján erősen veszélyeztetett 9 település között van Pásztó város is.

Rétegvíz

A kistérségben a rétegvizek mennyisége meglehetősen csekély, elsősorban a rétegek tározóképességének korlátozottsága miatt. A Zagyva-völgyben sok artézi kút működik, de ezek vízhozama is alacsony. Réteg vízkút a térségben Pásztón (2) és Jobbágyiban üzemel; a pásztói fürdő kútja 426 m mély, vízhozama közel 700^l/p.

Zaj- és rezgésterhelés

Számottevő zaj- és rezgésterhelést okozó üzem nincs, legfeljebb kisüzemi, kisipari tevékenységek és szórakoztatóhelyek közvetlen környezetre gyakorolt hatása zavaró.

A településeken átmenő útvonalak mentén a forgalmi eredetű, határértéket túllépő zajhatás előfordulhat. A településeket elkerülő 21.-es számú főközlekedési út bonyolítja a térség teherforgalmának jelentős részét, azonban a – főként Pásztóra – betelepült üzemek által bonyolított forgalom révén, a településeken is áthalad teherforgalom.

1. 7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Pásztó város vezetése, az önkormányzati képviselők és a köztisztviselők tevékenységükhöz, megfelelő színvonalú szakmai kapcsolatot tartanak fenn a megyei, regionális és országos hatáskörű szervezetek dolgozóival. Közülük is kiemelkedtek azok a vezetők, projekt menedzserek, akik egy-egy jelentősebb beruházás előkészítésében, pályázati megvalósítási és elszámolási szakaszaiban tevékenykedtek. E mellett, a helyi szakemberek jó kapcsolatot ápolnak más kistérségi szervezetekkel is, melynek során a szakmai tapasztalatok sok esetben segítik egymás munkáját.

Szakmai kapcsolatok:

Az önkormányzat kötelező és vállalt feladatainak ellátásához intézményhálózatán kívül, megfelelő színvonalú kapcsolatot tart fenn és működtet az alábbi szervezetekkel. Az aktivitás a jelentősebb gondok, problémák kezelése mellett, a különböző projekt megvalósítások során rendkívüli módon megnövekszik.

- KDV Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség,
- ÉM Regionális Fejlesztési Ügynökség Miskolc
- Központ Statisztikai Hivatal, Nógrád Megyei Kormányhivatal
- Megyei Gyűlés Hivatala, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Nógrád Megyei Igazgatósága, Magyar Állam Kincstár
- Területfejlesztési Ügynökségek (megyei, regionális),
- Rendőrkapitányság, Polgárőrség, Nógrád Megyei Közlekedési Felügyelet,
- Tervező, kivitelező és lebonyolító vállalkozások. Ügyvédi iroda,
- Könyvvizsgáló, Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.
- Dél-Nógrádi Vízmű Kft.

Nemzetközi kapcsolatok:

Pásztó több mint egy évtizedes kapcsolatot ápol a franciaországi Ruffec városának vezetőivel. Több cserekapcsolati program megvalósítása során ma már elmondható, hogy nem csak az önkormányzat, a gimnázium, hanem más szervezet például sportolók is felvették a kapcsolatot egymással.

1.8. Az előző ciklusban megvalósult, folyamatban lévő fejlesztések

A kistérségben megvalósított fejlesztések mellett az alábbi együttműködések, projektek segítették hátrányos helyzetű térségünk és városunk fejlesztését.

Térségi hatású fejlesztések voltak

Kisprojektek (100 millió Ft alatti)

1. 2007-ben a **TRFC támogatásával** valósult meg a Nagymező út 3. szám alatti kistérségi iroda és házasságkötő terem kivitelezése. A beruházás összege kb. 16,5 M Ft volt, melyből 10 M Ft volt a támogatási hányad. Ennek eredményeként a térségi munkát koordináló szakemberek 105 m² alapterületű, korszerű technikai eszközökkel rendelkező irodákban dolgozhatnak (raktár 27 m²).
2. A Mátrába vezető 2408-as út pásztói 1,5 km-es belterületi szakaszának, valamint a Mátrakeresztes városrész Kékesi út 1,95 km-es szakaszának a felújítása és a Csillag téri körforgalom kiépítése 146,5 millió Ft-ba került. A körforgalom közvilágításának kiépítéséhez az önkormányzat 3 M Ft saját erőt biztosított. Ez komoly eredmény, amely 10 éves lobbitevékenység után valósulhatott meg.

3. Hasznos, de - külső tényezők miatt - igen lassú együttműködés, közös munka alakult ki a térségben működő **Cserhátalja LEADER Nonprofit Kft.** munkaszervezete és az érintettek között. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában meghatározott fejlesztésekhez, 2011-2013-ig rendelkezésre álló források nagysága több mint 400 Millió Ft.
4. Mivel e forrás jelentős része csak az 5.000 fő alatti települések által használható fel, városunk (önkormányzat, vállalkozók, civil szervezetek) ebből jóval csekélyebb forrás megszerzéssel számolhat! Hamarosan több támogatott városi pályázat szervezeteinek kiértékelése várható.
5. A Nógrád Megyei Területfejlesztési Ügynökség Kht. 2006-ban kezdte meg a megyei-térségi **Foglalkoztatási paktumok** szervezését. Ennek eredményeként a pásztói kistérség foglalkoztatási paktumát 32+9 szervezet (vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek) képviselője írta alá 2007-2010 között. A Pásztói Kistérségi Többcélú Társulása szakemberei 2009-2010 években hatékonyan használták fel a 6,81 M Ft, 90%-os mértékű támogatást.
A megvalósulás eredményeként tanácsadással és a partnerek együttműködésével 150 fő elhelyezkedése valósult meg, elsősorban munkaerő kölcsönzéssel. E mellett számos program, tanácsadás, pályázat írás és megvalósítás, belföldi szakmai út is mutatja a forrás jó hasznosulását, melyet országosan is elismertek.
6. Pásztó Város Önkormányzata, Pásztó Kistérség Többcélú Társulása munkaszervezetében rendelkezésre álló szakemberein keresztül tudta teljesíteni a Pásztói Kistérség Fejlesztéséért Közalapítvány megszüntetése során reá háruló (jogutód szervezet) feladatait. Ehhez adott segítséget többek között a Nógrád Megyei Foglalkoztatási Paktumon kívül, a regionális **Kapcsolat projekt** és a megfelelő színvonalú irodai, infrastrukturális háttér.
7. Pásztó Kistérség Többcélú Társulásán belül 2009-től területfejlesztési - turisztikai szakember alkalmazására került sor. Így valósult meg a **Pásztói kistérség turisztikai fejlesztési programja**, melynek véleményezése most zajlik. A szervezet a szakmai munkához külső személyeket és forrást nem használt fel.
8. A társulás szervezésében és a megvalósítás kivitelezésében, az önkormányzat szakembereinek támogatásával képviselték a térséget - **Pásztó városát a megyei és egyéb kiállításokon.**
9. **EMOP 4.2.2 Utólagos akadálymentesítés az önkormányzati feladatokat el látó intézményekben**, a tervek szerint a Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése megtörtént. A támogatás intenzitása 90% volt, vagyis 19,8 M Ft támogatás mellé 2,2 M Ft saját erő kapcsolódott. 2009-ben megvalósult.
10. **Az alapfokú és középfokú oktatási intézmények infrastruktúrája fejlesztésének** keretében megtörtént az iskolacentrum központi fűtésének szétválasztásával a Gárdonyi Géza és a Dózsa György Általános Iskolák fűtőkorszerűsítése, 43,7 M FT összeggel került, ebből 20 M Ft (CÉDE) hazai támogatás volt.
11. A **pásztói Strand korszerűsítése** 2006 nyarára 62,5 M Ft beruházási összeggel valósult meg, 22,5 M Ft megyei területfejlesztési támogatással. 2008-ban az úszómedence csempézése történt meg 3,4 M Ft saját erőből. Így ma nyári időszakban az elvárásoknak jobban megfelelő rekreációs háttérrel tudunk biztosítani a látogatóknak.
12. **Óvoda** fűtőkorszerűsítése 27 M Ft került, 20 M Ft támogatással valósult meg.

13. **ÁROP pályázat** keretében megvalósult a **Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése**. A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás volt, 12,7 M Ft nagyságrendben, 91 %-os mértékben.

A képviselő-testület a projekthez 1,5 M Ft saját erőt biztosít a 14 db támogatható tevékenységi célhoz, melyek a következő fő célokhoz illeszkednek.

- I. A döntési mechanizmus korszerűsítése
- II. A költségvetési gazdálkodás eredményességének javítása
- III. A partnerség erősítése

A projektben végrehajtott elemek közül kiemelhető SALDO Pénzügyi Tanácsadó Zrt, mint megvalósító által kialakított SALDO CREATOR integrált pénzügyi rendszer modulok licencei, azok bevezetése, támogatása, a Kötelezettségvállalás, a Pénzügy, a Főkönyv, a Házipénytár, a Számlázás, a Tárgyi eszköz beszerzés, a Vezetői információk biztosítási területén.

Térségi hatású fejlesztések

Nagyprojektek (1 Milliárd Ft alatti)

1. A TIOP 2.1.3-07/1 „**SANSZ 2**” **Pásztó a betegekért** Aktív kórházi ellátásokat kiváltó járóbeteg szolgáltatás fejlesztése projekt

A projekt a 770 M Ft támogatása mellé, 90 M Ft természetbeni önerő vált szükségessé. Az időközben jelentkező többletmunkák és ÁFA 20%-ról 25%-ra való emelése, illetve ennek kompenzációja (26 M Ft visszaigényelhető), miatt csak 8 M Ft saját erőt kellett bevonni. Az épület 2010. szeptember 30-án átadásra került. A részelszámolásokat az IH folyamatosan befogadta, a végelszámolás elfogadtatása folyamatban van.

A hosszas egyeztetés és lobbitevékenység folytán született meg a TIOP 2.1.3. pályázati kiírás, mely az aktív ágyakat kiváltó járóbeteg-szakellátás fejlesztésére irányult. Az önkormányzat benyújtotta pályázatát a maximális 800 M Ft-os támogatás elnyerése érdekében, melynek eredményeként Pásztó Város Önkormányzata részére 770 371 e Ft vissza nem térítendő támogatást ítelt meg a Bíráló Bizottság.

A projekt alapvető célja a Margit Kórház járóbeteg-szakellátásának fejlesztése ezen belül a kórház területén egy új 1200 m² összterületű szakrendelő megépítése, a meglévő kórházi egység mintegy 1300 m²-es területének átalakítása, teljes akadálymentesítése, 150 milliós nagyságrendben új orvosi gépműszerek beszerzése, a kórház informatikai hálózatának jelentős fejlesztése, a röntgen- és UH rendszer digitalizálása, teljes betegirányítási és betegbehívó rendszer kiépítése volt. A projekt határidőre megvalósult. Így az új épületben helyet kapott a házi gyermekorvosi alapellátás, valamint a védőnői szolgálat, továbbá új közforgalmú gyógyszerár létesült. A beruházás jelentős részeként megvalósult a kórház fűtésének korszerűsítése egy új faapríték tüzelésű kazán és egy tartalék kondenzációs gázkazán beüzemelése által. Mindez azt jelenti, hogy egyrészt az egészségügyi ellátórendszer folyamatos minőségi javuláson ment keresztül, valamint az üzemeltetés költségei nagymértékben csökkennek, a betegellátás színvonala pedig jelentősen nő.

A projekt további előnye, hogy az önkormányzat tulajdonát képező és felszabaduló forgalomképes épületeit szabadon hasznosíthatja, melynek becsült értéke 80 M Ft.

A fejlesztés jó példa lehet arra, hogy az intézmény előtt álló két út közül "az előre me- nekülés" a megfelelő, amely természetesen alapos előkészítést igényelt.

Esetünkben ezt szolgálta az elkészült megvalósíthatósági tanulmány, költség-haszon elemzés, amely választ adott arra, hogy az előzetes szándék megfelelő volt, amelynek megvalósítása az elnyert támogatásnak köszönhetően 2010. év végére sikeresen és jó minőségben befejeződött.

2. ÉMOP 3.1.2./A **Funkcióbővítő település rehabilitáció** megnevezésű projekt megvalósítása **FOLYAMATBAN VAN!** (2010. március - 2011. július)

A városközpont középületei, közterületei felújítására, a városi területek rehabilitációjára a Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft, a Váci Egyházmegye, az ÉMÁSZ és a Zirci Ciszterci Apátság konzorciumot hoztak létre **Pásztó Város Önkormányzata vezetésével**. Ezt követően sikeresen pályáztak a „**Pásztó Kistérségi Központ Rehabilitációja**” címmel az Új Magyarország Fejlesztési Terv, Észak-Magyarországi Operatív Programjához kapcsolódóan.

A beruházás kivitelezési szakaszának befejezési határideje 2011. július 1, a pályázat 2011. november 30. határidővel fejeződik be. A program elszámolható költségei előkészítési és lebonyolítási költségekkel együtt **908,3 M Ft**, melyhez **705,8 M Ft támogatás biztosított**. E mellé, Pásztó Város Önkormányzata mellett, a konzorcium tagjai és fenntartóként Nógrád Megye Önkormányzata összesen **202, 4 M Ft önerőt** biztosítanak. A komplex program megvalósítására a vissza nem térítendő támogatás aránya vállalkozói tevékenység esetében 50% (piac), más projektelemeknél eléri a 90%-ot.

A felhasználás 32 projekteleme 3 fő csoportot alkot.

1. Az épületek fejlesztéséhez tartoznak a romkert műemlékei, a Szent Lőrinc Plébániatemplom, a múzeum, a Csohány Galéria és turisztikai fogadóhely, a Rajeczky Benjamin Zeneiskola, a magyar-francia kéttannyelvű gimnázium és a városháza épületének külső felújítása, fűtés korszerűsítése és a piac bővítése.

2. Az utak, járdák, közterek rekonstrukciójába tartozik többek között a Fő utcai járdák és a Kossuth utca városközponti szakasza, az épületek melletti Kölcsey utca burkolat felújítása, átépítése, a Romkert, Csillag tér, Szent Imre tér megújítása. Az egyes területeken az elektromos hálózat átépítése, a csapadékvíz elvezetés és a közvilágítás korszerűsítése is megtörtént.

3. A harmadik csoportba az ún. soft elemek tartoznak, mint a közbiztonságot nagymértékben segítő térfigyelő kamera rendszer, a városi információs táblarendszer kialakítása, honlap megújítása, marketing kiadvány készítése, helytörténeti program kidolgozása és a környezettudatosság fejlesztése.

Az épületek közül a piac, a városháza és a gimnázium műszaki átadása megtörtént, a Csohány Galéria és a turisztikai fogadóhely, valamint a Szent Lőrinc Plébánia templom átadásra kész. A közterületek közül a Kossuth út, a Fő úti járdák (kábelkiváltás) és a Kölcsey út jelentős része elkészültek. A gimnázium és a városháza előtti tér átalakítása 2011-ben folytatódik. A Fő utcán elhelyezésre kerültek az új kandeláberek, járdájának újraaszfaltozása az északi szakaszon megtörtént, térkövezése és csapadékvíz elvezetése a Fő utca jelentős részén elkészült. 2011-ben a déli szakasz csapadékvíz-elvezetésének kialakítása folytatódik. A Csillag tér belső útja és a parkolók, valamint a belső járdáinak térkövezése és az emlékmű körüli kőburkolat elkészült. A park zöldterületének rendezése, fák ültetése 2011-ben folytatódik. A Szent Imre téren a parkoló elkészült, a játszótéri eszközök telepítése befejeződött.

A Soft elemek közül a környezettudatosság fejlesztésére a civil szervezetek által szervezett és lebonyolított programsorozatok egy része megvalósult, melyek 2011-ben is folytatódnak. Az épületek hőszigetelésével, a nyílászárók cseréjével, a korszerű kazánok beépítésével költség-, és környezetkímélő eredmények valósultak meg.

A nagyprojekt megvalósítása során Pásztó Város Önkormányzatát 107,5 M Ft önerő terheli. A önkormányzat a saját erőt hosszú lejáratú hitelből biztosítja. Ezen túlmenően a Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft. 32,5 M Ft nagyságú saját erejét is az önkormányzat biztosítja. További 39 M Ft önerő biztosítása érdekében a Kft. hitelt vett fel. **Eredményesen pályáztunk az EU Önerő Alapra, melyből 26,5 M Ft-ra megkötöttük a támogatási szerződést.**

Megállapítható, hogy a projekt megvalósítása a városban-térségben lakók komfortérzetének javításán túlmenően, többek között jelentős mértékben hozzájárulhat a szolgáltatások színvonalának növeléséhez, valamint a turisztikai vonzerő emeléséhez.

Városi hatású fejlesztések

1. A **Tüdőgondozó épület részleges felújítása** 2007. tavaszán fejeződött be, mely a CÉDE által 70%-os támogatási intenzitással valósult meg. A beruházás értéke összesen 6 M Ft.
2. A **Baross Gábor út felújítása** 2007. augusztusában készült el és a 14,5 M Ft beruházási költséghez, 7,15 M Ft támogatás párosult.
3. A Muzslai út alsó szakaszának javításához, az Irinyi útnak és a Mátyás király úti járda felújításához 25,8 M Ft költséghez 16,9 M Ft támogatást kaptunk.
4. 2010. évben TEUT és TEKI (2009. évi) pályázati támogatásával valósultak meg az Esze Tamás, Nyírfácska, Csermely, Nyomda, valamint a Muzslára vezető **út középső szakaszának felújításai**. A 17,5 M Ft összköltségű beruházásokhoz 12 M Ft támogatást kaptunk.
5. A **Régi Vásártér úti csapadékvíz elvezetése** kivitelezésre került 2007. októberében, a beruházás összege 25,6 M Ft volt, 20 M Ft támogatással.
6. A Pásztói Teleki László Városi Könyvtár és **Művelődési Központ** részleges átépítése és új nézőtéri székek beszerzése megtörtént, a beruházás összege 31,2 millió Ft volt.
7. Az **iskolák különböző informatikai eszközök beszerzésére** irányuló pályázatokon közel 4 M Ft támogatást nyertek, 2 M Ft önerő biztosításával.
8. Városunk a Városi területek rehabilitációja projekt megvalósításával számottevően javítja turisztikai vonzerejét. E mellett egyéb pályázatok is elősegítik a szakterületi célok megvalósítását. Az eredményekhez a város-térség népszerűsítéséhez- a város civil szervezeteinek erősödése és egyre növekvő mértékű munkája is hozzájárult. A hagyományosan megrendezésre kerülő Szőlő és bor ünnepe, a Szüreti bál, a múlt idéző Zsigmond nap, az időszakos Pásztó Pláza és más kulturális rendezvény nagy tömegeket vonz a városba. Népszerűségük folyamatosan nő. Elmondható, hogy a vállalkozások, az önkormányzat és a civil szervezetek által megrendezett városi rendezvények tekintetében javulás tapasztalható. Mindezek ellenére e területre jóval kevesebb forrás (pénz és szakember) jutott, mint az elvárható lett volna.

9. A sport tevékenységek háttérének biztosítása és fejlesztése terén nem történt jelentősebb előrelépés. A város egyetlen - és csak néhány sport tevékenységhez méretes tornaterme túlszűfolt. A régóta áhított városi sportcsarnok megvalósítása továbbra is csak középtávú cél lehet. A növekvő igények és az ezzel szemben lévő minimális lehetőségek egyre nagyobb feszültségeket okoznak a sportolók és az iskola vezetése között.
10. A Hajós Alfréd úti sportlétesítményen önkormányzati saját erőből, társadalmi munkák mellett 1 M Ft felújítás történt, melynek egy részét az egyesületek bérleti díjban kompenzálják. A kishegyi sportpályákat a PULC vezetése jó gazdaként kezeli, és folyamatos fejlesztéseket hajt végre, melynek eredményeként, a sport és esztétikai környezete is számottevően javult.

Külön említésre méltó az **ÉMOP-3.1.2.** keretében megvalósult, a **Hunyadi út gyűjtő úttá történő átépítése.** A város közlekedésében hosszú idő óta húzódó probléma volt a városközpont közúti közlekedésének tehermentesítése. A Fő út és Nagymező utca közötti két egyirányú utca (Kölcsey F. és Hunyadi) nem volt alkalmas a kétirányú közlekedésre. A projekt célja a lakóút gyűjtő úttá alakítása, mely tehermentesíti a Fő út egy részét és közvetlen kapcsolatot alakít ki a 21-es főközlekedési út és a Fő út között. A projekt teljes bekerülési költsége 109,6 M Ft volt, 9,9 M Ft saját forrás biztosításával. Meg kell még említeni az intézmények által elnyert Európai Unió támogatással megvalósuló projekteket.

Teleki László Könyvtár és Művelődési Központ „Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra fejlesztése - „Tudásdepó-Expressz” TIOP-1.2.3-08/1-2008-0014 szerződés szerint a Nógrádi Kincsestár: olvasás- tanulás- információtudás a Nógrád megyei köz- és szakkönyvtárakban tárgyú az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatás formájában történő finanszírozású pályázat.

A projekt záró időpontja 2010. szeptember 15. A kedvezményezettek közül Pásztó Város Önkormányzata 9.151.338 Ft támogatásban részesül.

2009. december 31-ig 952 e Ft felhasználás volt, (villanyszerelés és projektmenedzsment) a támogatás összege 2010. évben jelentkezik, a további támogatás és felhasználás 2010-ben merült fel. Áthúzódó bevétel 793 e Ft.

Pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése a Dózsa György és Gárdonyi Géza Általános Iskolákban, című TIOP-1.1.1-07/1-2008-0737 számú pályázat elfogadott projekt összköltsége: 32.207.455 Ft, amely megegyezik a megítélt támogatás összegével, önerő nincs. Támogatási szerződés még nem került megkötésre.

Az elmúlt években az időjárás nem kímélte településünket. Többször okozott gondot a hatalmas mennyiségű és rövid idő alatt lehulló csapadék, mind Mátra-keresztesen, mind pedig Hasznoson és Pásztón is. Álláspontunk szerint az erdőgazdálkodás és az ÉRV Zrt. vízgazdálkodási tevékenysége a gazdasági társaságoknál elsőbbséget élvezett, szemben a település érdekével. Ebből eredően több alkalommal volt árvízi veszélyeztetés területünkön, melyből a 2010-es árvízi veszélyhelyzetként szerepelt. Ez a kormány, a szakhatóságok és a fent említett gazdálkodók figyelmét is ráirányította városunkra, az árvíztározó, ivóvíztározó, a Kövicses patak - Zagyva elvezető és befogadó képességének problémáira.

A gazdasági program fontos eleme kell, hogy legyen a település lakossága, gazdálkodó szervei élet- és vagyonvédelmének, biztonságának és érdekeinek érvényesítése.

Nem támogatott jelentősebb pályázatok voltak:

1. A Környezet és Energia Operatív Programon belül a Dózsa György Általános Iskola működtetése alatt álló **mátrakeresztesi Erdei Iskola infrastrukturális fejlesztése** érdekében, amely egy saját erő nélküli pályázati forrást jelenthetett volna. Az igényelt támogatás 65 M Ft volt.

Megállapítható, hogy városunkban az elmúlt 4 évben jelentős mértékű fejlesztések történtek, melynek eredményeként 2,1 Milliárd Ft fejlesztési forrás került felhasználásra.

Ennek eredményeként városunk és polgárai nem csak ilyen nagyságú vagyonállománnyal, hanem egy élhetőbb város fejlesztett elemeinek hatásaként jelentkező komfortérzet javulással, identitáserősítéssel, az idegenforgalmi vonzerő növekedésével is gazdagodtunk.

1. 9. A település jelenlegi állapotának elemzése SWOT analízis

Erősségek:

- Turisztikailag is hasznosítható természeti, épített és kulturális értékek. Pásztó, mint a Mátra nyugati kapuja Budapesthez, illetve az M3 autópályához közel helyezkedik el, a megközelítést a 21-es főút négy nyomúsított szakaszai valamelyest javították
- Az ingázást és a szolgáltatások elérését segíti a jó buszközlekedés. Pásztó közelében jelentős multinacionális cégek helyezkednek el.
- Meglévő városi-kistérségi fejlesztési tervek, programok
- Az egészségturizmus, mint Pásztó egyik kitérési lehetőségét biztosító, fejlesztési koncepcióval rendelkező Városi Kórház. Szufficites gazdasági mutatók. Az Új Széchenyi tervhez is igazodó egészségügyi struktúra, új járóbeteg ellátó központtal.
- A szociális és gyermekvédelmi jogszabályoknak megfelelő kiváló szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer.
- Döntésképes, a város érdekeit rugalmasan kezelő, működőképességét megtartó, szolgáltató jellegű önkormányzat
- Pásztó Város Önkormányzata lehetőséget biztosít a Cigány Kisebbségi Önkormányzat működéséhez, a nemzeti és etnikai jogok gyakorlásához
- Jól átlátható kisvárosi településszerkezet
- A termelési hagyományok és a természeti adottságok jó alapot kínálnak egy versenyképes helyi agrárvertikum működtetéséhez és fejlesztéséhez
- Nyitott vendégszerető lakosság
- Pásztón működő multinacionális cég fejlesztési elképzelései
- Szabad ipari ingatlanok
- Jelentős létszámú, munkakultúrával és tapasztalattal rendelkező munkaerő
- A pásztói strand termálvize a megye egyetlen minősített gyógyvize, melynek fejlesztésére kidolgozott tervek vannak, a strandfejlesztés I. üteme megtörtént
- Alapvető és magasabb színvonalú üzleti szolgáltatások elérhetők a lakosság és a vállalkozások számára
- A térségi központ fejlett egészségügyi, oktatási, szociális kereskedelmi és szolgáltatási intézményrendszerrel rendelkezik. E területen rendelkezésre álló, magas színvonalú humán erőforrás.
- A kulturális turizmus csalogató ereje (Csohány, Gaál, Rajeczky hagyaték) A város a megye határain is túlmutató színvonalas kulturális események.
- Hatékonyan működő civil szervezetek, önkormányzati és intézményi támogatással (TL Könyvtár és Művelődési Központ „A Művház Körei” civil pályázat)
- Nyertes nagyprojektek
- Az ivóvíz, szennyvíz és gázhálózati infrastrukturális háttér kiépített.

Gyengeségek:

- A tőke befektetések elkerültek a várost
- Zöldmezős ipari területek előkészítése és marketingje nem megfelelő, javításra szorul
- Gyengülő vállalkozói aktivitás mellett a kisvállalkozások tőkehiányosak, innovációs és technológiai színvonaluk alacsony
- A munkanélküliségi ráta a gazdasági világválság hatására az utóbbi években újra növekedést mutat
- A térség szabad munkaerőjét nagyrészt az alacsony képzettségi szint jellemzi
- Kevés a magasabb színvonalú munkahely, és alacsony a bérszínvonal
- Jellemző a fiatalabb, képzettebb rétegek ingázása és elvándorlása
- Magas az ingázók aránya
- Szűkülő lakossági, vállalkozói, önkormányzati anyagi lehetőségek
- A város jelentős hitelállománnyal rendelkezik
- A turisztika szerepe elmarad a lehetőségektől
- Közepes szintű marketingtevékenység
- 21-es számú főútvonal teljes négy nyomúsítása tovább csúszik
- A 81. számú vasúti fővonal műszaki állapotjavítása késik
- A pásztói termálvíz strand jelenlegi állapotában nem alkalmas térséginnél-megyeinnél jelentősebb szerepkör betöltésére
- Hazánk lakosságához hasonlóan (2010-ben 10 millió fő alá csökkent Magyarország állampolgárainak száma) Pásztón is csökkenő népességszám tapasztalható
- A vízrendezés, vízelvezetés és vízkár elhárítás nem megfelelően megoldott
- A lakosság környezettudatossága még nem megfelelő színvonalú
- A szociálisan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett társadalmi rétegek jelentős arányt képviselnek a lakosságon belül

Lehetőségek:

- Szlovákia irányába az egyik hagyományos gazdasági tranzitútvonala a város szélén vezet
- Budapesten és az agglomerációban egyre fokozódó igény jelentkezik a magasan kvalifikált szakemberekre, valamint a tiszta környezetben történő vidéki rekreációra
- Nyugat-Európában is növekvő igény mutatkozik a „zöld” és az aktív turizmus termékei, a természet közelsége és az élő hagyományok megismerése iránt
- A kistérség természeti és épített adottságai, a turizmus kínálatának növelésével kapcsolódhatnak a megye, a régió és a határon túli területek adottságaihoz
- Szlovákia közelsége megteremti az együttműködés lehetőségét, elsősorban a turizmus és a kereskedelem területén
- Foglalkoztatási, egyéb programok kistérségi megvalósítása
- A város intézményhálózatának háttérét biztosító humán erőforrásra alapozott pályázati lehetőségek kihasználása
- A Margit Kórház bevonásával az egészségturizmus fejlesztése
- A kulturális turizmus lehetőségeinek a kiaknázása
- Nógrád megye legszínvonalasabb középfokú oktatási intézményében a nyelvi képzés további erősítése
- Új interaktív a munkaerőpiac igényeit kielégítő szakképzés beindítása
- Az új kormány által ígért 1 millió munkahely megteremtéséhez való kapcsolódás
- Bel és külterületi vízrendezési program, záportározó építés állami segítséggel, akár közmunkaprogram keretében is

Veszélyek:

- Pénzügyi-gazdasági világválság
- Banki hitelek, pályázati támogatások beszűkülése
- Kelet-Közép-Európa, és Magyarország versenyképessége kedvezőtlenül alakul
- A külső befektetések a már kialakult, illetve az autópályákhoz közel eső, előkészített kistérségen kívüli gazdasági központokban koncentrálódnak
- A megye keleti részében továbbra is a kedvezőtlenebb gazdasági folyamatok maradnak túlsúlyban
- Az alacsony képzettségű munkaerőre épülő iparágak egyre inkább leépülnek, külföldre települnek
- A régióban területi fejlettségbeli különbségek nem csökkennek
- Vállalkozások megszűnése, álláskereső számának növekedése, megélhetési, szociális problémák
- A gazdasági válság elmélyülése, növekvő munkanélküliség.
- Változás a közhasznú és közcélú foglalkoztatás területén.
- Tervezett projektek megvalósítási költségeinek növekedése (ÁFA, Euró változás), állami beavatkozás erősödése

2. Fejlesztési koncepció

2.1. A város helye, szerepe, eredményei

2. 1.1. Országos programok adottságai

Az **Nemzeti Fejlesztési Tervben** (NFT) megfogalmazott (2007-2013) programjait és prioritásait az Európai Unió 2007-ben elfogadta, így hazánkban lehetősége nyílt arra, hogy a 9.300 Mrd Ft pályáztatása, forrás felhasználása megindulhasson. A program kis késéssel indult be, de rövid időn belül a forrás felhasználásával folytatódott.

1. Az NFT-ben nevesített két program közül az **Új Magyarország Fejlesztési Terv** (ÚMFT) forrásaiból (8.000 Mrd Ft), leszerződött 4.500 milliárd forintból még csak 1.500 Mrd Ft került a pályázók számlájára. Meg kell állapítani, hogy az együtt csatlakozó 10 tagország közül ma ezzel az eredménnyel a középmezőnyben vagyunk. A maradék több mint 2.000 Mrd Ft forrás felhasználása az **Új Széchenyi Terv** (ÚSZT) keretén belül, az utolsó Akció Terv időszakban, 2011-2013 között pályázható. Ennek felhasználását meghatározó Észak-Magyarországi Regionális Operatív Program Akció Tervének véglegesítése most van folyamatban. ***Az ÚSZT sok változtatást tervez végrehajtani a pályázatok egyszerűsítése, a források hatékonyabb felhasználása és a megvalósítás gyorsítása terén.***

2. Az NFT másik része az 1.300 Mrd Ft keretösszeggel rendelkező **Új Magyarország Vidékfejlesztési Program** (ÚMVP). A meghirdetett fejlesztések finanszírozására eddig mintegy 500 Mrd Ft-ot kötöttek le a pályázók. Megállapítható, hogy időarányosan a kifizetések tekintetében itt is lemaradás van.

Összességében megállapítható, hogy ez idáig a pályáztatás, az elnyert támogatások felhasználása és elszámolása igen bürokratikus módon és lassan zajlott.

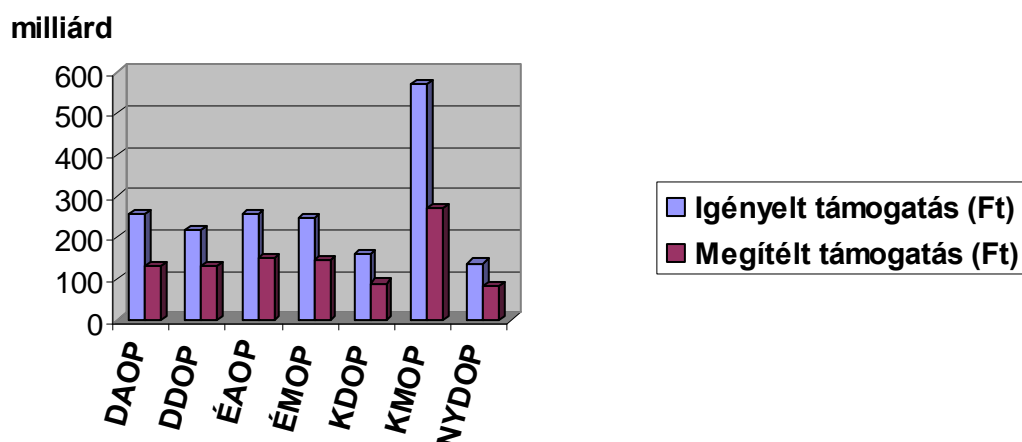
2. 1. 2. Regionális programok

A regionális programok a 7 régióra, és 7 éves ciklusra (2-2-3 évre) vannak lebontva, és a források felhasználása is ehhez van rendelve.

A Regionális Operatív Programok az Országos Programokra, a régiók adottságaira alapozva kerültek meghatározásra és pályáztatásra. Közülük természetesen a legkiemelkedőbb (alábbi diagram alapján) a Közép-Magyarországi Operatív Program (KMOP), a 271 Mrd Ft megítélt támogatással, ami elsősorban a fővárosnak köszönhető. Őket követik Észak-Alföld 150 Mrd Ft és Észak-Magyarország 144 Mrd Ft régiói. Megállapítható, hogy az előbb említett régiók sokkal jobb pozíciót értek el, mint amilyet az egy évvel előbbi vizsgálat mutat.

A magyarországi régiók összehasonlítása az ÚMFT által igényelt és megítélt támogatások tekintetében

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ)/Jelek 2011.

A Regionális Operatív Programokon belül a regionális Nagyprojektek külön kerültek bírálásra és megvalósításra, melyek az alábbiak voltak.

Regionális nagyprojektek száma

Forrás: NFÜ/jelek 2009.

Látható, hogy a régiókn belül az ÚMFT-ből támogatott, 100 millió Ft fölötti projektek számának megoszlása rendkívül aránytalan.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyében támogatott 26 nagyprojekt közül kiemelkedik egy 33,7 Mrd Ft összértékű projekt, mely Miskolc városi kötöttpályás villamos hálózatának fejlesztését fogja szolgálni.

Nógrád megye nagyprojektjei a következők voltak:

1. TIOP 2.1.3-07/1 Pásztó

Aktív kórházi ellátásokat kiváltó járóbeteg szolgáltatások fejlesztése megnevezésű nagyprojekt, 770 M Ft támogatással, 90 M Ft természetbeni és 8 M Ft pénzbeli önerő bevonásával befejeződött (később részletesen bemutatva).

2. TIOP 2.1.2-07/1 Szécsény

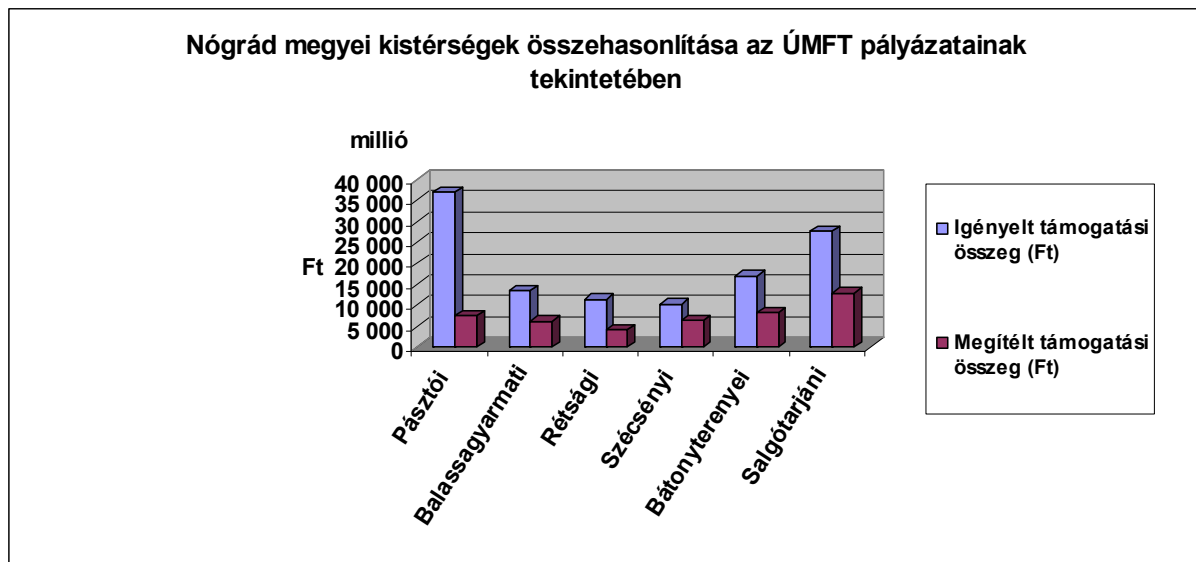
Kistérségi Szakorvosi Rendelőintézet kialakítása, 957 M Ft támogatással megvalósítás alatt van.

3. TIOP 2.1.2-07/1 Rétság

Kistérségi járóbeteg-szakellátó központok kialakítása és fejlesztése, 912 M Ft támogatással megvalósult. A projekt műszaki átadása 2010. decemberében megtörtént, működtetése 2011. április 01-től várható.

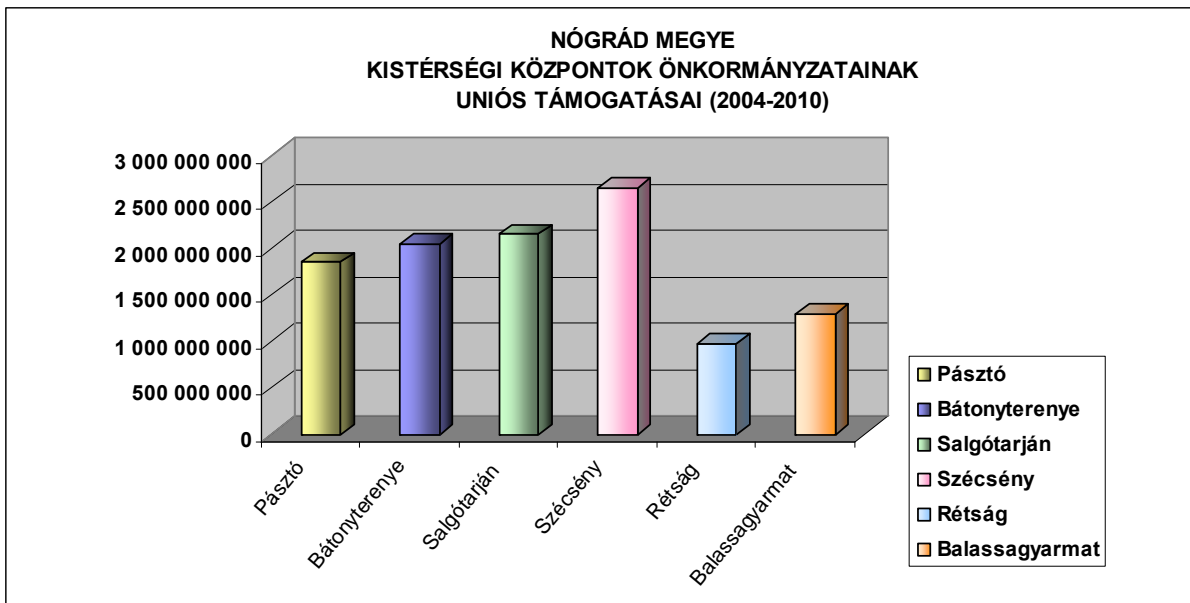
2. 1. 3 Megyei programok

Az Európai Unió támogatásainak felhasználásának tekintetében, az országos arányokat figyelembe véve a Nógrád megyei önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek lemaradást mutatnak. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv kistérségi szintjének eredményeit vizsgálva megállapítható, hogy a pásztói kistérség 37 Mrd Ft igényelt támogatása mellett, több mint 7,5 Mrd Ft támogatást nyert el. Ezzel a salgótarjáni (12,9 Mrd Ft), bátonyterenyei (8,16 Mrd Ft) kistérségeket követve megyei szinten a harmadik hely birtokosa. A pozíció mellett, látható, hogy a pásztói kistérség pályázati aktivitás minden megyei kistérséget megelőzött.

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ)/

A kistérségek aktivitásának vizsgálata mellett szükséges a kistérségi központ eredményességének ellenőrzése is. Az alábbi diagram bizonyítja, hogy nem csak a pásztói kistérség, hanem Pásztó városa is jó eredményeket tudhat magáénak a megítélt források nagyságát tekintve. A jelzett-pályázott forrásoknál térségünket a kistérségi bel- és külterületi vízrendezési, és szennyvíz projektek emelik ilyen magas szintre.

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ)/ Jelek 2011.

2. 1. 4. Pásztó Kistérség Többcélú Társulásának tevékenysége

Pásztó Polgármesteri Hivatala látja el Pásztó Kistérség Többcélú Társulása munkaszervezeti feladatait. Megállapítható, hogy e területen fejlődés következett be a vizsgált időszakban. Ebből a helyzetből fakadóan szoros együttműködés alakult ki a társult önkormányzatok, a város önkormányzata, annak hivatala, illetve a többcélú társulás között.

A munkaszervezet jelenleg engedélyezett állományi létszáma 7 fő. A munkaszervezet elhelyezését biztosító Nagymező út 3. szám alatti ingatlant - együttműködés keretében - a Város Önkormányzata és a Pásztó Többcélú Kistérségi Társulása vásárolta meg, alakította át, illetve újította fel a Társulás pályázati gesztor szerepkörével.

A Többcélú Kistérségi Társulás működési területén található önkormányzatok - a társulás szervező tevékenységének segítségével - több intézményi társulást hoztak létre, a kölcsönös előnyök kihasználása érdekében.

Az eredmények mellett a szakemberek Pásztó Többcélú Kistérségi Társulása által történő intézményfenntartásban zajló szakmai és gazdasági előnyök további kiaknázásán dolgoznak.

Ennek első megjelenési formája a kistérségi szociális ellátó rendszer volt, melynek Társulási fenntartásba történő átadása (50 férőhelyes Idősek Átmeneti Otthona, Jelzőrendszeres Házi gondozás) 2009-ben megtörtént. Hasonlóan került átvételre a kistérségi egyéb szociális alapszolgáltatás is. A gazdasági, működési feltételek változásai, valamint a központi finanszírozás folyamatos csökkenése az önkormányzatokat megfontolt kistérségi szerepvállalásra ösztönzi.

A társulás célja és feladatai

Pásztó kezdeményező és meghatározó résztvevője a társulásnak. A társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében, megállapodásban rögzített eljárásban és módon szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait (hatásköreit):

- egészségügyi alapellátás, **szociális alap- és szakellátás, belső ellenőrzés**
- **gyermekjóléti alap- és szakellátás, közoktatás**, területfejlesztés,
- közművelődés és **közgyűjteményi feladatok**, szolgáltatás-szervezési feladatok,
- település- és területrendezés, természet- és környezetvédelem, valamint hulladékkezelés, közlekedés, vízgazdálkodással kapcsolatos feladatok,

A Társulás a megállapodásban foglalt feladatokat a megvalósíthatóságtól függően fokozatosan vezeti be, illetve látja el. A Társulás keretében a fokozatosság nem vonatkozik az időközi jogszabály-változások eredményeként kötelezővé váló feladatokra.

A Társulás működésének alapvető célja, hogy a teljességre törekszik. E célnak rendeli alá a birtokában lévő erőforrásokat.

A társult települések, a nevesített feladatok társulásban történő ellátásáról egyedi önkormányzati határozataik szerint gondoskodnak.

Pásztó Kistérség Többcélú Társulása 2005-ben külső és belső szakemberek bevonásával készítette el a Pásztói kistérség fejlesztési programját, mely ma is aktuális prioritásokat és intézkedéseket nevesített az alábbiak szerint.

1. Helyi gazdaság fejlesztése
2. Turizmus fejlesztése
3. Humán erőforrás fejlesztése
4. Környezeti állapot javítása

A megalapozott munkát bizonyítja, hogy a folyamatosan jelentkező önkormányzati, vállalkozói, civil szervezeti fejlesztések szervesen illeszkednek a programhoz és elősegítik annak térségi megvalósítását.

A megvalósított programokban bemutatottakból kitűnik, hogy a társulás szakemberei különböző pályázatok kivitelezése több hiánypótló fejlesztési elemet is megvalósítottak, melyek közül az alábbiak emelhetők ki:

Közmunka pályázatok elkészítése és lebonyolítása

Kistérségi honlap létrehozása és működtetése

Két LEADER pályázat elkészítése, melyből a VI. Szőlő és bor ünnep megvalósításra került.

Nyertes közmunka programok a következők voltak:

1. Pályázat

Résztvevő Önkormányzatok száma: 16. Időpont: 2008.12.15.-2009.02.15. A megnyert összeg 11,5 M Ft volt. A foglalkoztatotti létszám 50 fő volt, melyből 39 fő szociális segélyezett személy volt.

2. Pályázat

Résztevő Önkormányzatok száma: 14. Időpont: 2009.02.16.-2009.03.31. A megnyert összeg 6,3 M Ft volt, melyhez 41 fős létszám kapcsolódott.

3. Pályázat

Résztevő Önkormányzatok száma: 14. Időpont: 2010. január 15. június 15. Az elnyert támogatási összeg 22,8 M Ft volt. A foglalkoztatotti létszám: 38 fő volt.

Ezen pályázatok egyik előnye a foglalkoztatás mellett az, hogy a megvásárolt gépek, eszközök tulajdonosa a társulás.

A Társulás tagjai részéről felvetődött, hogy meg kell vizsgálni a munkaszervezet önálló módon történő működését (jelenleg a Pásztói Polgármesteri Hivatala részeként működik). A vizsgálat egyértelműen megállapította, hogy feladatellátás, a jelenlegi módon gazdaságosabban és szakszerűbben valósítható meg, mint ha önálló szervezetként működtetnék azt.

2. 2. Az önkormányzat által kötelezően ellátott és önként vállalt feladatok

Pásztó Város Önkormányzata, az Önkormányzat és Szerveit Szervezeti és Működési Szabályainak egyes kérdéseiről szóló 12/2010. (V.28.), és 17/2010. (X.22.) önkormányzati rendeletekben, valamint a Önkormányzati törvényben megfogalmazottak szerint látja el kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatait. **Az önkormányzat dönti el, hogy a törvényben és rendeletekben meghatározott feladatain túl - a lakosság igényei alapján, az anyagi lehetőségeitől függően - mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.**

Megyei működtetésre átadott feladatok

Pásztó Város Önkormányzata működése során mindent megtett annak érdekében, hogy intézményeit fenntartsa, és jó színvonalon működtesse. Ennek érdekében - lehetőségein túlmenően - évekig vállalta a működtetés egyre növekvő költségeit. Anyagi erőforrásainak hiányában az alábbi intézmények működtetését volt kénytelen átadni a Nógrád Megyei Önkormányzatnak.

1. Rajeczky Benjamin Művészeti Iskola
2. Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközép Iskola és Kollégium

Megállapítható, hogy a Nógrád Megyei Közgyűlés folyamatosan csökkenő forrást biztosít az intézményei működtetéséhez. 2011-ben a gimnázium csak a csökkentett állami normatívából kénytelen gazdálkodni, ami az intézmény országos elismertségét és az oktatási színvonalat is negatív irányban befolyásolhatja.

2.3. Az önkormányzat működésének főbb alapelvei

A hivatal helye és szerepe a közigazgatásban

A Polgármesteri Hivatal létrehozása, működtetése, finanszírozása minden körülmények között kötelező önkormányzati feladat. Pásztó Város Polgármesteri Hivatala közigazgatási körzetközponti szerepköréből adódóan 26 településre kiterjedően látja el feladatát (gyámhivatal, kiemelt elsőfokú építészeti hatóság, önkormányzati iroda, egyes szociális intézmények működésének engedélyezése és törvényességi ellenőrzése, kistérségi társulás).

Tovább folytatódik a hatósági feladatok községi jegyzőktől városi jegyzőhöz való telepítése, részben jogszabályi előkészítésből, részben az elmúlt időszakban született erre vonatkozó döntésekből eredően.

Pásztó a székhelye az országgyűlési egyéni választókerületnek, amelyből eredően 20 település a pásztói kistérséghez, valamint 9 község a bátonyterenyei kistérséghez tartozik. A honvédelmi körzetnek is Pásztó a székhelye, amellyel kapcsolatban a honvédelemről szóló törvényen alapuló feladatok hárulnak a hivatalra. Pásztó Kistérség Többcélú Társulásának egyre összetettebb működtetése többletfeladatokat jelent a hivatalra nézve, mivel a kistérségi munkaszervezeti feladatok a hivatalhoz tartoznak.

A Polgármesteri Hivatal rendkívül szerteágazó és folyamatosan bővülő, valamint növekvő feladat és hatásköre, hatósági jogköre törvényes, szakszerű ellátásához elengedhetetlen a megfelelő *személyi és tárgyi feltételek biztosítása.*

Személyi és tárgyi feltételek

- A személyi feltételeket illetően megállapítható, hogy az utóbbi években megvalósított létszámcsökkentések nyomán a Hivatal a megalakuláskor foglalkoztatott létszámát közelíti meg. Jelenleg 56 igazgatási és 7 kistérségi dolgozó jelenti a polgármesteri hivatal teljes létszámát.
- A *szervezeti fejlesztés* területén a helyhatósági választásokat követően, az SZMSZ felülvizsgálata során a hivatal szervezeti tagozódásában is változásokat hajtottunk végre. Az irodák szervezeti egységei megszűntek, az osztályok száma hatról négyre csökkent és létrejött a városfejlesztési tevékenységet segítő főmérnökség.
- A *tárgyi feltételeket* illetően a Hivatal elhelyezésére szolgáló 40 éves épület az utólagos akadálymentesítési, valamint a város rehabilitációs pályázatok megvalósításának köszönhetően nagymértékben korszerűsödött és esztétikailag is szépült.
- A Hivatal az ÁROP pályázat keretében integrált számviteli rendszer kiépítését, szervezetfejlesztést, a szabályozottság felülvizsgálatát és kiegészítését valósította meg.

Informatika

Az önkormányzat a hagyományait megőrző, identitását ápoló, de a kor új lehetőségeit is kihasználni képes város fejlődését szolgálja.

A szolgáltatások minősége javításának és a hatékonyság növelésének legfontosabb eszközét az informatikai infrastruktúra és működtetés javításában látja.

A informatikai főbb célkitűzések az elfogadott informatikai politikából származnak:

- a hivatali munka hatékonyságának növelése annak érdekében, hogy a Hivatal a folyamatosan változó környezetben, bővülő feladatait eddigi emberi erőforrásaival el tudja látni (belső alkalmazói környezet fejlesztése),
- Pásztó város polgárai, intézményei és vállalkozásai részére minőségi szolgáltatások biztosítása (*e-Önkormányzat* szolgáltatói környezetének kialakítása).

A Hivatal feladatai az informatikai stratégia időtávjában várhatóan jellegükben nem változnak, de bővülésükre számítani kell. A bővülő feladatokat a jelenlegi apparátussal és támogatottsággal nem lehet ellátni, a hivatali létszámot növelni - pedig előreláthatólag - nem lehet. Ezért a Hivatal a munka hatékonyságának növelésével kívánja megoldani a bővülő feladatokból származó többletmunkát.

E területen fejlődés tapasztalható, melyet a 2010-ben megvalósított önkormányzati szervezetfejlesztési projekt és egyéb projektek nagymértékben támogattak.

A legfőbb problémák főleg az ügyfelek részére történő információszolgáltatásnál vannak, hiszen a lakosság ma már ugyanazt a szolgáltatási színvonalat várja el egy hivattól, mint egy gazdasági vállalkozástól.

A hivatal épületében működik a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokság, a Polgári Védelmi Kirendeltség, valamint az Intézmények Pénzügyi Ellátó Szervezete működik, mely nagyban megkönnyíti a hatékony együttműködést, valamint a polgárok időtakarékos ügyintézését.

Az önkormányzat alapvető célja a város likviditásának megőrzése és folyamatos biztosítása, valamint a megkezdett beruházások jó színvonalú megvalósítása.

Biztosítani kell, hogy az önkormányzat törvényi kötelező feladatait a helyi lakosság igényeinek megfelelően - az optimális, és finanszírozható méret nagyságot figyelembe véve - lássa el és finanszírozza.

2. 4. Az önkormányzat pénzügyi politikája

Az Európai Unió hazánk ellen a túlzott deficit miatti eljárást indított, amelynek következtében kötelezték az országot az államháztartási hiány 3% alá szorítására. Az állami költségvetésben ezen célt megalapozó intézkedések az önkormányzatokat, a lakosságot és a gazdálkodó szervezeteket is hátrányosan érintik.

Az a korábbi elvárás, hogy az önkormányzatok a stagnáló, vagy csökkenő állami támogatások és a törvényben rögzített bér és járuléknövekedéseket (soros előlépések, pótlékok, stb. miatti többleteket) a helyben képződő bevételekkel: saját bevételek, helyi adók pótolják - lehetetlenné vált. A helyi gazdaság szereplői a recesszió, a kereslet, a piac, vagy esetenként a fizetőképesség hiánya miatt nem tudnak a korábbihoz hasonló befizetéseket teljesíteni. Ezt támasztják alá az 1. számú melléklet, **Helyi adó bevételekre**, valamint a 2. számú melléklet, SZJA bevételekre vonatkozó táblázatai. Önkormányzatunk kiszámítható adópolitikát folytat, ezért 1997-től **nem emelte, de nem is tudja csökkenteni a helyi adókat, a tervezett bevételre szüksége van.** Ezen túlmenően az is tény, hogy **nem a helyi önkormányzatnak fizetendő terhek azok, amelyek a vállalkozások létét jelentős mértékben befolyásolják.**

Az önkormányzat adópolitikájának kialakítását alapvetően befolyásolta az a tény, hogy a lakosságot terheli a szennyvíz beruházáshoz vállalt saját hozzájárulás, illetve lakástakarék pénztári befizetés.

Sajnálatos tény, hogy lakosság terheinek növekedése miatt több mint 350 érintett nem tett eleget fizetési kötelezettségének és 16 millió Ft befizetési lemaradása van. Jogos elvárás az, hogy e személyektől az önkormányzat következetesen beszedje ezen követelést. E kötelezettségek letelte után az önkormányzati infrastruktúra fenntartása, a település működtetése érdekében *megvizsgálandó, hogy az önkormányzat a lakosság és a gazdálkodó szervezetek teherviselő képességéhez igazodó helyi adót vezessen be. A cél az lehet, hogy az ebből származó bevétel lehetőleg elérje az 50 millió Ft-ot.*

Az önkormányzat nem számíthat jelentősebb nagyságú vagyoneértékesítési bevételekre, hiszen vagyonának jelentős része olyan vagyontárgy, ami kötelező, vagy vállalt feladatainak ellátását szolgálja. Ebből alapvetően nem bevétele, hanem annak fenntartásával kapcsolatos feladata, fenntartási, működtetési, üzemeltetési költsége merül fel. Az értékesítésre kijelölt ingatlanok mértéke folyamatosan csökken, igazán komoly kereslet nincs és ami van az is kiszámíthatatlan.

Ma a gazdasági válság idején csak komoly kockázati áldozat árán lehet úgy számolni, hogy ezen bevételek terhére kiadást tervezzünk. Az önkormányzat az elmúlt választási ciklusban EU támogatással végrehajtott fejlesztések után (különös tekintettel a járóbeteg szakrendelő fejlesztésére) *újabb felszabaduló, értékesíthető ingatlanokkal rendelkezik.*

Ezek: Fő utcai volt gyermekorvosi rendelő és a Hársfa utca 1. szám alatt lévő volt szakrendelő. Ezen ingatlanok számottevő értéket képviselnek.

Az önkormányzat érdeke az, hogy ezeket az ingatlanokat és más szabad önkormányzati tulajdonú ingatlanokat értékesítse és az abból származó bevételt adósságának csökkentésére fordítsa.

Az önkormányzat sokszorosán összetett tényezők miatt jelentős adósságállománnyal küzd. Ezt jelentős mértékű, különböző konstrukciójú hitelekkel fedezi. Minden évben probléma, és egyre inkább az lesz a lejáró hitelek kiváltása. A hitelek éves kamat költsége 60 millió Ft! 2014-re ez nagymértékben csökken, hiszen közel 400 millió Ft. nagyságrendű hitel visszafizetésére kerül sor, amely a szennyvízberuházás II. és III. üteméhez kapcsolódik.

Ennek fedezeteként a lakossági társulati hozzájárulás és a lakástakarék-pénztári befizetés szolgál, ami rendes fizetés esetén fedezné a hitelt és kamatait. Sajnos az a tapasztalat, hogy a gazdasági válság megjelenése előtt is nagyon sokan nem tettek eleget fizetési kötelezettségeiknek, most pedig a családok egy részének elszegényedése miatt még többen lesznek, akik nem fizetnek, vagy nem tudnak fizetni. Ma a bankválság közepén nem biztos, hogy kapunk, vagy ha igen, akkor csak lényegesen szigorúbb feltételekkel, és magasabb költséggel hiteleket. Megállapítható, hogy az önkormányzat nem képes saját bevételei terhére visszafizetni hiteleit, emiatt kénytelen ezek egy részét magas költséggel maga előtt görgetni.

A hiány csökkentése és a feladatellátás gazdaságosságának javítása, az elérhető állami bevételek fokozása érdekében szorosabbra kell fűzni a kapcsolatot a többcélú kistérségi társulással. A szociális ellátó rendszer kistérségi fenntartásba adása befejeződött. El kell érni, hogy a közösen fenntartott intézmények, feladatok költségéhez minden érintett arányosan járuljon hozzá.

3. Fejlesztési célok és elképzelések

3.1. Az önkormányzat pénzügyi-gazdasági helyzete, lehetőségei.

Pásztó Város Önkormányzata kistérségi központi szerepköréből adódóan, törvényi kötelező feladataitól - még a gimnáziumi, zeneiskolai feladatok Nógrád megyei önkormányzat részére a szociális ellátó rendszer többcélú kistérségi társulás részére történő átadása után is - lényegesen több feladatot lát el. Intézményhálózata, városkörnyéki, sőt megyén kívüliek ellátásában is részt vesz.

Az önkormányzat tartósan működési forráshiányos, melyet különböző kiegészítő állami forrásokkal, vagyoneértékesítési bevételekkel és hitelek felvételével pótol. A központi és a területi szervek feladat átrendezése során olyan feladatokat kapott, melyeket nem, vagy csak részben finanszíroztak központi pénzeszközökkel.

A működési hiány csökkentése (állami finanszírozás hiányában), kezelése érdekében az önkormányzat folyamatosan racionalizálta intézményhálózatát, csökkentette dolgozói létszámát, de e mellett külső források igénybevételére kényszerült.

Az önkormányzat *fejlesztési forráshiánnyal is küzd*, melyet pályázati pénzeszközökkel, vagyonértékesítési bevételekkel és fejlesztési célhitellel pótol.

Az önkormányzat infrastrukturális hátrányának csökkentése, a város fejlesztése során, jelentős mértékű pályázati pénzeszközök és külső források igénybevételének eredményeképpen vagyona lényegesen gyarapodott, ugyanakkor teljesen átstrukturálódott. A forgalomképes vagyon nagy részét az önkormányzat értékesítette és helyette fenntartási, felújítási költséget igénylő infrastrukturális, vagy intézményi vagyon jött létre.

A romló pénzügyi és gazdasági helyzetben a helyi adóbevételek csökkenése várható, ezáltal azok nagysága nem kellő pontossággal becsülhető meg.

Mindezek hatására az önkormányzat pénzügyi teljesítőképességét jelentősen befolyásoló nagyságrendű hitelt volt kénytelen igénybe venni.

Ennek alapvető okai nem változtak, melyek közül a legfontosabbak:

1. Az önkormányzat és a polgármesteri hivatal részére történt állami feladat meghatározások megfelelő állami finanszírozás, vagy ellentételezés nélkül folyamatosan növekedtek.
2. A normatív állami finanszírozás nem fedezi, csak hozzájárul a feladatellátáshoz, melyet az önkormányzat helyben képződő bevételei nem tudnak az önkormányzati törvényből és más egyéb szaktörvényekből eredő szintű ellátás mértékéig biztosítani. Az inflációs hatások messze meghaladják az állami költségvetésben elismert mértéket.
3. Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatellátáson túl saját elhatározásában olyan feladatokat is felvállalt, melyet a település lakossága és szervezetei igényelnek, és finanszírozása csak részben történik meg központi forrásokból.
4. A város lakosság száma több éve 10.000 fő alatt van, ami miatt a kötelezően ellátandó feladatok csökkentek, ugyanakkor a létrehozott intézmények és feladatellátások tovább működnek. A csökkenés miatt évi 15 millió Ft SZJA kiegészítéstől esik el a város.
5. ***Az önkormányzat kezességvállalással, a lakosság hitelekkel is jelentős terheket vállalt fel az infrastrukturális lemaradás csökkentése érdekében (gázvezeték, csatornaépítések, útépítések, városközponti rehabilitáció, intézményi épületek korszerűsítése, stb.).***
6. A költségvetés megszorító intézkedései erőteljesen érintik az önkormányzat finanszírozását is. A támogatások visszaszorítása szinte minden területen érzékelhető és a következő években további szigorító intézkedésekre számíthatunk.
7. A közoktatásban érvényesülő finanszírozási rendszer átalakítása miatt további támogatási csökkenés várható.
8. Pásztó városában a nyilvántartott álláskeresők száma a 2008-év végi 640 főről, 2010 végére 729 főre növekedett. Mindez a jelentős mértékű (több mint 270 fős) közfoglalkoztatás ellenére történt.

3.2. Az önkormányzat gazdálkodásának és működésének célkitűzései

Célkitűzések:

1. Az önkormányzat gazdasági potenciáljának erősítése, a biztonságos gazdálkodás előfeltételeinek megteremtése.

A város működőképességének biztosítása, a kötelező intézmények működtetése, a városfenntartási feladatok ellátása. Munkahelyek teremtésének elősegítése, a meglévők megőrzésének támogatása.

2. A település lakosságszámának megőrzése érdekében segíteni és támogatni kell a fiatalok telek-, illetve lakásvásárlását (telekalakítással, lakásépítés és - vásárlás támogatásával).

Részben megvalósult prioritások:

1. Munkahelyteremtés és ipartelepítés elősegítése (Dension Audio System Kft., ElektroMont Kft.).
2. A Város Településrendezési Tervének teljes körű vizsgálata, a fejlesztések elősegítése érdekében folyamatban van.
3. Az intézményi feladatellátás korszerűsítése, városi igényeknek megfelelő racionalizálása a finanszírozási feltételek figyelembevételével.
4. A város hosszú távú érdekein alapuló intézményhálózat racionalizálás.

Megvalósítás alatt lévő prioritások:

1. Városközponti rehabilitáció.

Az önkormányzat gazdálkodási területen megfogalmazott célkitűzései

Pásztó Város Önkormányzata a 2011. évi költségvetés fedezetének hiánya miatt az elfogadott fejlesztési programokon kívül új beruházást csak akkor indít, ha azok 100 %-os mértékű vissza nem térítendő támogatásúak, vagy a saját erő biztosítását az adott intézmény (pl. kórház) magára vállalja. A folyamatban lévő beruházásokat költségta-
karékosan és jó minőségben kell befejezni.

A jövőben az önkormányzat csak olyan kötelezettséget vállal, mely reálisan megvalósítható, költségvetési fedezete az önkormányzat költségvetéséből, átvett pénzeszközből, pályázati pénzeszközből, vagy kedvező kamatkonstrukciójú hitelből kivitelezhető.

Célkitűzések:

1. Az önkormányzat gazdálkodását, feladat meghatározását a vonatkozó jogszabályi előírások mellett a településen élők és gazdálkodók rövid és hosszú távú igényeinek, céljainak megfelelően alakítja. Figyelembe veszi a térségi, regionális és országos fejlesztési programok céljait. Jogi és gazdasági eszközök, felhasználásával segíti az ipartelepítést és munkahelyteremtést, valamint a település lakosságszámának megtartását, növelését.
2. Az önkormányzat minden lehetséges törvényes eszközt megragad bevételi forrásainak növelésére:
  - közvetlenül és intézményei útján együttműködik a gazdálkodó szervezetekkel,
  - igénybe veszi a pályázati lehetőségeket és kialakítja a pályázatírás személyi és tárgyi feltételeit, annak érdekeltégi rendszerét,
  - ésszerű és elfogadható mértékig terheli a lakosságot,
  - együttműködik a városkörnyéki önkormányzatokkal, a többcélú kistérségi társulással,
  - a hátralékok, kintlévőségek beszedésére hatékony intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy az érintettek adófizetési morálja javuljon.

3. A lakosságot érintő infrastruktúra fejlesztésnél az önkormányzat támaszkodik a lakosság önszervező képességére és arányos anyagi hozzájárulására.
4. Az intézményhálózatban és a Polgármesteri Hivatalban biztosítani kell legalább a bérek reálértékének megőrzését. A törvényi és helyi szabályozáson alapuló juttatásokat továbbra is indokolt megtartani.
5. Az önkormányzat a munkanélküliség csökkentése, a munkába való visszatérés elősegítése, nem utolsó sorban az önkormányzati feladatellátás biztosítása érdekében számol közmunkás foglalkoztatással.
6. A célszerű és eredményorientált pénzfelhasználás fenntartása érdekében jelentősebb hangsúlyt helyez a különféle ellenőrzési formák (belső ellenőr, vezetési munkafolyamatba épített ellenőrzés, stb.) erősítésére.

Az önkormányzat alapvető célja:

Elsődleges cél a város likviditásának megőrzése és folyamatos biztosítása, ezért a fentiekben jelezett projektek tervezésén és megvalósításán túl újabb feladatok vállalására nem képes.

- Biztosítani kell, hogy az önkormányzat törvényi kötelező feladatait a helyi lakosság igényeinek megfelelően - az optimális, és **finanszírozható méretnagyságot** figyelembe véve - lássa el és finanszírozza.
- Az önkormányzat oktatási intézményeibe a kistérség területéről, vagy más településről bejárók után a normatíván, az SZJA kiegészítésen túli költségtámogatást a társult önkormányzatoktól tud elérni.
- Az önkormányzati adópolitika kialakításánál figyelemmel kell lenni az önkormányzat pénzügyi igényére, a lakosság eddigi terheire, a gazdálkodó szervezetek további terhelhetőségére. A helyi adó ne jelentsen elviselhetetlen terhet sem a lakosság, sem a gazdálkodók részére. Kiszámítható és stabil legyen mind az adófizető, mind pedig az önkormányzat részére.
- Valósuljon meg a helyi ügyekhez való hozzájárulás arányos és igazságos teherviselése. A hátralékok behajtásával és a mulasztók feltárásával valósuljon meg az igazságos teherviselés és egyenlő bánásmód.

3. 3 Az önkormányzat vagyongazdálkodása

Lakásgazdálkodás

Az önkormányzati lakásállomány összetételében, mennyiségében és minőségében történtek változások. A kertes családi zárt sorú házaknál értékesítésre került 4 Csohány Kálmán úti önkormányzati bérlakás, mely a bérlők vásárlási szándéka alapján jött létre. Az itt lévő 1 bérlakás értékesítésre vár. Önkormányzati bérlakásépítés továbbra sem tervezhető. Az önkormányzat tulajdonában számos Cserhát lakónegyedi, értékesítésre váró lakás van, amelyek részben lakatlanok. Az értékesítésre, hasznosításra váró ingatlanokra a hirdetések elkészültek, ám az eladási tervek még nem realizálódtak. A meglévő lakásállományból a szükségletekhez igazodva célszerű további értékesítéseket tervezni. A város szellemi erőforrásának megőrzése érdekében indokolt a szolgálati lakások részbeni megtartása.

Nem lakáscélú helyiségeket érintő gazdálkodás

Az elmúlt időszak intézmény összevonásának eredményeként növekedett a hasznosítatlan ingatlanok száma és értéke, esetenként a velük szemben megmutatkozó érdeklődés mérsékelte. A járó beteg szakrendelő üzembe helyezése után felszabadult a Fő utcai gyermekorvosi rendelő és a Hársfa út 1. szám alatti szakrendelő. A hétvégi és éjszakai ügyelet átmenetileg a volt fogorvosi rendelőbe költözött. Ezáltal a fogorvosi rendelő 3 rendelőjéből 2 van használatban egy szabad, illetve a rendelőhöz tartozó egyéb helyiségeket használja a fogorvos és az ügyeleti ellátás.

A Semmelweis utcai rendelő földszinti részét használják a házi orvosok. Az emeleti rész üres, és nem is használható közösségi célra, mert nincs akadálymentesítve. Az elnyert pályázatok megvalósításával, a funkciók átrendezése miatt tovább bővül a felszabaduló önkormányzati ingatlanok hasznosítási, vagy értékesítési lehetősége. (Hársfa úti orvosi rendelőintézet, Gyermekorvosi rendelő). Ezek értékesítése szükséges.

Lakó- és üdülőtelkekkel kapcsolatos feladatok

A város számára célszerűbb az új telkek kialakítása helyett a városra jellemző intenzívebb beépítés, a korszerű többszintes városias lakóépületek kialakítása, mint ahogyan az történt a Nagymező úti három ingatlannál.

A telkes családi ház beépítés helyett az egy telek 4-6 lakás építése célszerűbb a családi házas esztétikai hatások teljesítésével. Az ilyen lakásokra van igény, mert gazdaságosabbak, mint egy külön álló telekkel rendelkező családi ház építése.

Ezért, a kereslet-kínálat figyelemmel kísérése mellett az önkormányzatnak nem célszerű újabb építési telkeket kialakítani a városközponttól távolabb.

Az üdülőtelkek iránti érdeklődés felkelhető a Muzsla üdülőövezetben a tóhoz közeli, tervezett telkek kialakításával és a tó és közvetlen környezetének jó karbantartásával.

Egyéb önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás

A külterületi földek vásárlására, szántó, erdő és zárt kerti ingatlan magvásárlásra érdeklődés mutatkozik, több esetben testületi döntés alapján adásvételi szerződés is létrejött. Célszerű vizsgálni az energia ültetvények (fa-fűfélék) telepítésének lehetőségeit, a hasznosítatlan önkormányzati külterületi területeken, tekintettel arra, hogy a kórházi beruházás ilyen alternatív, megújuló energiahordozókra épül. Célszerű bizonyos vagyontárgyak értékesítését nem egyszerű vagyoneértékesítés, vagy kijánlás keretében kezdeményezni, hanem erre szakosodott eredmény orientált szervezettel együttműködve komplett projektként kijánlani. Például: szabadidő park, északi iparterület, 21-es menti iparterület, Mátraszőlősi út melletti lakótelkek, a Muzslai tó és annak környezetében kialakítandó üdülő telkek.

3.4. Településrendezés és városfejlesztés feladatai

Rendezési terv

Az 1999-ben felülvizsgált és 2001-ben elfogadott településrendezési tervben több módosítás történt. Az előző Képviselő-testület megalakulása óta több rendezési tervvel kapcsolatos igény, javaslat hatására a településrendezési terv módosítása jelenleg is folyamatban van. A következő felsorolástól a rendezési terv módosítását lényegesen több szempont indokolja, így többek között az építési és egyéb engedélyezésre vonatkozó jogszabályváltozások, és a városban idő közben megfogalmazott fejlesztési szándékok, amelyek megvalósításához a helyi építési szabályzat változtatása szükséges.

A rendezési terv-módosítással kapcsolatos eddigi igények:

- A volt Volán iroda (Sport út) megszűnésével az ingatlan más célra hasznosítható, amennyiben a jelenleg rendezési tervben szereplő autóbusz állomás jelzett területét (3 ingatlan) a lakóövezethez csatoljuk.
- A város rehabilitációs programhoz készült Integrált Városfejlesztési Stratégia tartalmazza a romkert melletti „volt Szalai malom” más célú hasznosítását.
- A 21-es főközlekedési út négy nyomtávúsításával kapcsolatban a Képviselő-testület 2006. április 1-én a rendezési terv módosítását fogadta el. Az új konstrukcióban a tervezés az elfogadott módosításoktól több helyen eltért.
- A Képviselő-testület az új utépítési koncepciót a 2008. november 19-i ülésén tárgyalta. A beruházóval, tervezővel egyeztetések történtek és a létrejött meg egyezések alapján az út négy nyomúsítása az alábbiak szerint érinti a városrendezési tervének módosítását:
  - Az Irinyi úti csomópontnál megmarad a tervezett teljes értékű kétszintű-csomópont, de területi igénye valószínűleg nagyobb lesz a korábban tervezettnél.
  - A Cserhát csárdánál meglévő (és korábban tervezett) csomópont áthelyezésre kerül a hollókői leágazóhoz, a régi helyen csak gyalogos és kerékpáros közlekedésre alkalmas átjáró épül. A kereszteződés és a jelenlegi földutak megközelítése szervizúttal történik.
  - Az AGRO-PRODUKT Kft-nél (a korábbi tervektől eltérően) szintén teljes értékű csomópont készül a le- és felhajtás, valamint az út feletti átközlekedés biztosítására.
- Mágnes utcai nagyfeszültségű vezeték kiváltásával beépíthetővé válnak az út melletti jelenleg közparkként szereplő 2096, 2097, 2098 hrsz. alatti önkormányzati tulajdonú bérleménybe adott ingatlanok.
- A muzslai üdülőterületen lehetőség van több önkormányzati üdülőttelek kialakítására. A tervek szerint a tó legmagasabb vízállásakor elfoglalt területet meghaladó legalább 20 m-es területsáv megtartását közparkként, a körülötte lévő terület átminősíthető, üdülőttelekként kiosztható és értékesíthető.
- Az Állami Számvevőszék ellenőrzése kapcsán, az Önkormányzat vízrendezési és csapadékvíz elvezetési feladatai jobb ellátása érdekében a rendezési terv felülvizsgálatakor meg kell határozni a meg növekedett beépített terület csapadékvíz elvezetésének módját, a patakok természet közeli állapotának megőrzése érdekében követendő elvárásokat. Mátrakeresztesen az árvízzel veszélyeztetett terület, ingatlanok beépítésének esetleges korlátozását.

Tervezett fejlesztési projektek:

1. Árvízveszély csökkentése és egyéb infrastrukturális projektek

Pásztó mátrakeresztesen városrészében 2005. április 18-án természeti katasztrófa következett be. Fél óra alatt 120 mm csapadék hullott a Mátra nyugati vízgyűjtő területére, ami 4 óra alatt, közel 4 millió m³ víz lefolyását eredményezte a Kövicses patakon. A településrészen több tucat épület került veszélybe, illetve rongálódott meg.

Ezen túlmenően jelentős károk keletkeztek a patak medrében és annak környezetében is. E mellett Pásztót is veszély fenyegette a hasznosi ivóvíztározóban felgyülemlt, több mint 2 millió m³ mennyiségű víz.

Jelentős helyi, megyei és országos összefogással a problémák egy részét kezelni tudták. Ezt követően 2010. májusában és júniusában ismételten jelentős mennyiségű csapadék hullott igen rövid időszak alatt, mely a hasznosi tározó igen gyors feltöltődését eredményezte. A patak vízhozama időszakonként olyan mértékű volt, hogy a víz folyamatos leengedése ellenére sem volt kizárható, hogy a víz átcsap a gáton. A legveszélyeztetettebb időszakban, a tározóban lévő vízmagasság elérte a 16,24 métert. Ezt követően hirdették ki a veszélyhelyzetet és a lakosság egy részének kitelepítésére is sor került. A gát és a patakmeder megsérült. Megállapítható, hogy a város lakóinak, vállalkozóinak biztonsága és értékei az érintett területen valós veszélyben voltak. Az érintettek részéről mindkét esetben megfogalmazódott a záportározó építésének szükségessége, a gát vízáteresztő képességének bővítése és patakmeder erősítése. A minimum három területre kiterjedő, szükséges célok közül a gát megerősítése mellett annak szabályozott és automatikus vízfolyásának biztosítása megtörtént. Ez minden esetre már bizonyos mértékig megnyugtatja a városlakókat. Állami pénzeszközök igénybe vételével biztosítani kell a Kövicses patakba esetenként szabályozatlanul lefolyó víz biztonságos elvezetését.

Tervezett projekt

1. Az ÉMOP-2010-3.2.1./F kódszámú, a „ **Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek rekonstrukciója**” megnevezésű pályázaton Pásztó Város Önkormányzata záportározó építési célra nem tud pályázni, mert a tervezett tározó a szomszédos település Mátraszentimre közigazgatási területén van. Tovább fokozza a problémát, hogy a Csörgő patak völgye kiemelt természetvédelmi terület.

Ugyanerre a pályázati kiírásra a vízfolyások rendezése területén, Hasznos városrész Dobó út 19-38 közötti ingatlanok nagyvízi károktól való mentesítése céljából az önkormányzat mederrendezést tervez. A tervek és a pályázat a 2011. március végére benyújtásra kerülhet. **Pályázott forrás maximum 100 M Ft, 100%-os támogatottsággal.**

2. Az önkormányzat számára elsősorban a Kövicses patak meder rendezése a fontos. Erre lehet megoldás a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és az Észak Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség és Országgyűlési képviselők felé is jelzett projektjavaslatunk. Ez **Térségi jelentőségű vízrendszerek fejlesztése** megnevezésű, **500 M Ft maximális projekt méretű és a tervezet szerint 90-100% támogatottságú** ÉMOP pályázat lehet.

3. *Szilárd hulladék-lerakó*

Tar község határában elhelyezkedő városi kommunális hulladék lerakót a felügyelőség 2002-ben bezáratta és előírta annak rekultivációját. A rekultiváció megvalósítására 14 településsel megalakítottuk a Kelet-nógrádi Hulladékrekultivációs Társulást.

A KEOP „Vizeink jó kezelése” prioritás 2.3.1. „A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultiváció” című pályázati forrás biztosít lehetőséget az önkormányzatok számára a rekultivációs kötelezettség teljesítésére, a kivitelezési munkák 100 %-os támogatása mellett.

A Társulás által benyújtott pályázat első fordulója támogatásban részesült, melynek eredményeként 2009. év végén kezdetét vette az 1. fordulóban támogatható tervezési, előkészítési munkák.

A projekt kétfordulós, a 2. fordulóban a rekultivációs munkák kivitelezését támogató pályázat is benyújtásra került. A KEOP-3.1.1 kétfordulós pályázat I. fordulójában társulás támogatásban részesült. A projekt tervezett költsége 3,2 Mrd Ft, 100%-os támogatási intenzitással. A város tervezett projektje 460 M Ft nagyságrendű.

4. Pásztó Város Önkormányzata 2006. évben fogadta el a **város út - és járda-építési**, felújítási, fejlesztési tervét. Az ebben meghatározott utak-járdák fejlesztésére csak pályázati források bevonásával kerülhet sor. Útépítésnél elsősorban a még ki nem épített lakó utak burkolatának kiépítését kell megoldanunk a rangsor szerint.

5. **Városi strand fejlesztés**

Nógrád megyében egyedül Pásztó városa rendelkezik gyógyhatású melegvízű stranddal. Az elmúlt években megvalósított fejlesztések lehetővé tették a szigorú üzemeltetési feltételek biztosítását, valamint hozzájárultak a fürdő esztétikai környezetének fejlesztéséhez. A strand működtetése, vonzerejének növelése és a további fejlesztések előkészítése érdekében elsődleges cél egy **új kút fúrása és szolgáltatási háttér fejlesztése**. Erre vonatkozóan egyeztetések történtek az ÉMR. Fejlesztési Ügynökség illetékes szakembereivel, akik az ÉMOP 2.1.1./B pályázat keretén belül mérték fel a **Turisztikai attrakciók fejlesztésére** vonatkozó elképzeléseket. Támogatási intenzitás várhatóan 50-90 % között várható. Indokolt megvizsgálni a strandfürdő vállalkozási célú hasznosítását.

3. 5. A humán szolgáltatások és az intézményhálózat fejlesztési feladatai

1. Oktatás

A gazdasági program célkitűzéseit e tekintetben kevés konkrétummal határozta meg, illetőleg a közoktatást érintő intézkedési tervének hatályosulását tartotta elsődlegesnek. Ennek alapján megállapítható, hogy ez utóbbi dokumentumban foglalt célok nagy részben megvalósultak. Az intézményi racionalizációs törekvések nagyrészt realizálódtak. Megvalósult a két óvoda integrációja, a középiskola és középiskolai kollégium összevonása, ezt követően az integrált intézmény fenntartást átadtuk a megyei önkormányzatnak. A demográfiai változásoknak megfelelően folyamatosan csökkennek az óvoda és az iskola csoportszámai, azonban a csoportlétszámok növekednek.

Mind az óvodai, mind az általános iskolai oktatás területén társulási szerződések kerültek megkötésre az alsótoldi körjegyzőséghez tartozó településekkel, valamint Mátraszőlős községgel. Ezt követően a két általános iskola integrációja is megvalósult, úgy, hogy a két tagintézmény megtartotta saját pedagógiai programját, azaz az intézmény egyedi értékeit. 2011 február 01-től él az egységes Pedagógiai Program, a 2011-2012 tanévben már ennek alapján folyik az oktatói nevelői munka.. Jelentős előrelépés történt az intézményi felújítások terén. Elsődleges cél a kötelező feladatok, óvoda, általános iskola jó szakmai szintű, gazdaságos üzemeltetése. Ennek érdekében folyamatosan vizsgálni kell a hatékonyságot, meg kell keresni az optimális működési struktúrát. Ezt nagymértékben befolyásolhatja az a kormányzati törekvés, amely a kistérségi szintű, illetve önkormányzati társulások által végzett feladatellátást preferálja.

A szakmaiság jegyében, de a gazdaságosság elvét is szem előtt tartva modellezni kell a pásztoi közoktatási struktúrát és lehetőségeit. A város nevelési-oktatási intézményhálózatának szerkezet váltása szükséges egy hatékonyabb és egyben gazdaságosabb struktúra létrehozása és működtetése érdekében. Ez lehetne Pásztó város tudásközpontja, ahol az óvodától, az általános iskolán, a középfokú oktatáson és szakképzésen, valamint a kollégiumi ellátáson keresztül fejlődhetnének a gyermekek és diákok. Az egyéb közoktatási szolgáltatási körben célként kell megfogalmazni a pedagógiai szakmai szolgáltatások igény szintű biztosítását.

2. *Kultúra*

A könyvtár és művelődési központ mind fizikai, mind szakmai értelemben, jelentős mértékben megújult. Továbbra is indokolt a civil szervezetek bevonása a kulturális szolgáltatásba. Az eddigi kezdeményezések egy-két kivételtől eltekintve nem vezettek eredményre. A jelenlegi gazdasági körülmények között akkor javítható hatékonyan a kulturális szolgáltatás minősége, ha a kulturális feladatokat vállaló civil szervezetek megerősödnek, továbbá e területen is megindul egy kistérségi szintű szerveződés és együttműködés. Ennek első lépése nyertes pályázat keretében kistérségi közművelődési szakember alkalmazása és a Kistérségi Közkincs Kerekasztal működtetése. A helyi szakember gárdának köszönhetően, eddig nem tapasztalható nagyságrendű, „A Művház körei” című TÁMOP pályázat nyertesévé váltak, melynek megvalósítása folyamatban van. Az elnyert támogatási összeg: 37,7 M Ft.

Másfél éven keresztül iskolán kívüli művészeti és természettudományi szakköröket, egyéni tehetséggondozó foglalkozásokat, valamint nyári táborokat szervez általános-, és középiskolás fiatalok részére. Gyermekek és roma alkotótábor, illetve néptánc tábor valósul meg 2011 nyarán, valamint hátrányos helyzetű felnőttek részére Foglalkoztató Klub működik. 2010 decemberétől konkrét tematikák alapján folyik a munka a közösségekben. Készül a projekt honlapja, ahová folyamatosan kerülnek majd fel a tematikák, cikkek és fotók a közösségek tevékenységéről.

A TÁMOP-3.2.4-08/1 „Tudásdepó-Expressz” A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése és élethosszig tartó tanulás érdekében – Könyvtárhasználók igényeinek hatékonyabb kielégítését szolgáló fejlesztés című TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0059 azonosító számon regisztrált, 2009. 05. 20.-án befogadott pályázat 2010. 02. 05-én kelt támogató levél szerint támogatásban részesült. A projekt 8 konzorciumi tagból áll. A konzorcium vezetője a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet Salgótarján. A TÁMOP pályázat ráépül a TIOP 1.2.3-08/1-2008-0014 sz. pályázatra. **A projekt összköltsége: 93,3 M Ft**, ebből Pásztó Város Önkormányzata 8,3 M Ft-ot használhat fel.

Tervezett projekt:

Továbbra is támogatandó a fenntartáshoz, működtetéshez és kisebb léptékű fejlesztéshez köthető, nagy támogatottsági arányú, vagy pénzügyi önerőt nem igénylő pályázatok írása.

3. *Sport*

Az előző fejlesztési dokumentum a jelenlegi értékek megőrzését helyezte előtérbe, esetleg egy többfunkciós sportszarnok és tanuszoda létrehozásának lehetőségét fogalmazta meg. Az állapítható meg, hogy az önkormányzat évről-évre nehezedő pénzügyi helyzetéből adódóan a sport területén megfogalmazott céljait nem tudta

teljesíteni. Nem szabad lemondani a többfunkciós sportcsarnok, illetve a tanuszoda megvalósításának lehetőségéről. Ennek realizálása azonban akkor lehetséges, amennyiben a sport fejlesztésében érdekelt szervezetek társulni tudnak a program finanszírozására, működtetésére, továbbá megfelelő támogatottsági arányú pályázati források bevonása lehetséges. A sport szervezetek támogatása a jelen gazdasági környezetben jelképes. Célként lehet megfogalmazni, hogy ez a támogatás egy mindenkori bevételi forráshoz kapcsolt arányosítás szerint kerüljön meghatározásra (pl: a sporttámogatás éves összege az iparüzési adó x %a). Összességében nagyobb figyelmet kell fordítani a sport- és szabadidős tevékenységek infrastrukturális hátterének fejlesztésére, elősegítve az egészséges életmódra nevelés-, valamint az idegenforgalmi céljaink megvalósítását.

Tervezett projekt:

Előtervek, megvalósíthatósági tanulmányok segítségével szükséges megvizsgálni a jelenlegi tornaterem bővítésének, és/vagy az új többfunkciós sportcsarnok építésének, fenntartásának lehetőségét és megalapozottságát.

Meg kell vizsgálni az önkormányzat és egyéb tulajdonosok birtokában lévő ingatlanok sport, turizmus, idegenforgalom célú fejlesztését (szabadidő park, Nyikom, Gombástető, stb.).

4. Civil szervezetek

Szükség van a civil szervezetek megerősödésére, egy átfogó civil stratégia kidolgozására, melynek felelőse a Civil tanácsnok. A városban működő 96 civil szervezet (egyesületek, alapítványok, csoportok, csapatok, körök, társaságok és karok) a teljességre törekvő adatbázisa a város honlapján elérhető. A szervezetek összehívását negyedévenkénti rendszerességgel valósítjuk meg. Ezek elsődleges célja a tapasztalatcsere, az ötletbörze és az információáramlás elősegítése.

5. Egészségügy

A Margit Kórház struktúrája 2007. április 01-től megváltozott. A korábbi aktív ellátással szemben elsősorban rehabilitációs és krónikus ellátást nyújtó intézménnyé alakították át kórházunkat. Mindösszesen 20 aktív belgyógyászati ágy maradt, emellett 10 ágy ápolási, 70 krónikus és 75 ágy mozgásszervi rehabilitáció, valamint 15 ágyas sebészeti mátrix osztályokon történik fekvőbeteg ellátás. A struktúra átalakítás évében gazdasági mélypontot élt meg kórház, csőd-közeli helyzetbe került az akkor érvényben lévő finanszírozásnak és a szerkezetátalakításból adódó finanszírozási elvonásnak köszönhetően. Az önkormányzat és a kórház vezetése átértelve az akkori helyzetet az előre menekülés útját választotta. A nem kívánatos létszám-leépítés mellett a racionális gazdálkodásra, a társadalombiztosítási kapacitások maximális kihasználására, saját bevétel arányának növelésére és egyéb operatív intézkedésre helyezték a hangsúlyt. Ennek köszönhetően a kórház tevékenység-gazdálkodása stabillá vált, és 2009. februárjától megszűnt a hosszú lejáratú szállítói tartozás, majd 2009. augusztus hónaptól az intézmény szufficites.

Új profilok, elsősorban a betegek által finanszírozott szolgáltatások kerültek bevezetésre, mint alvási diagnosztika, látótér vizsgálat, csontsűrűség-mérés, menedzser-szűrések, fizetős sebészeti mátrix. A szolgáltatásokból származó saját bevételek aránya 2010. évre az összes intézményi bevétel 20 %-át meghaladja. A menedzsment célja, hogy fokozzák és bővítsék a nem OEP finanszírozott tevékenységek és szolgáltatások palettáját.

Az elért stabil állapot fenntartása mellett fő célkitűzésük további fejlesztések, beruházások, és a betegek biztonságát, komfort érzetét fokozó intézkedések bevezetése. Az „**Év Kórháza 2009.**” címet elnyert kórház munkájának hangsúlyát a minőség fokozására teszi. Stratégiai célként emelendő ki a lakossági igényeknek megfelelő ellátás biztosítása, mely szerint bővíteni kívánjuk a krónikus, rehabilitációs ágyak számát. Törekvésük, hogy azt a minimális aktív ellátást, melyre a jogszabály lehetőséget ad, próbálják megtartani, és hatékonyabban működtetni.

A 2010. szeptember 30-án átadásra került új Szakrendelőt költséghatékonyan kívánják üzemeltetni, és reményeik szerint be fogja tölteni a kistérségi járó beteg centrum feladatait. Az országos egészségpolitika által is preferáltak, mint az egy napos sebészet, nappali kórház, otthoni szakápolás, kúraszerű kezelések bővítésére törekcsenek, hiszen a lakosság közelében ezen ellátások valamelyikén magas színvonalú definitív ellátást tudnak biztosítani lényegesen kedvező költségek bevonásával. Reményeik szerint pályázati lehetőség bevonásával, gyógyvizes medence, egyéb mozgásszervi rehabilitációs kezeléseket biztosító egységek kialakítására, valamint a régi gazdasági épületünk rekonstrukciójára kerülhet sor. Ehhez saját forrás biztosításával is hozzájárulnak.

A TIOP 2.1.3 pályázati projekt célkitűzései alapján kell megvalósítani egy új funkciókkal rendelkező Egészségügyi Központot, átstrukturált fekvőbeteg szakellátással, új járó beteg centrummal, keresve az OEP által nem finanszírozott, de rentábilis, önfinanszírozó szolgáltatások lehetőségét. Nyertes pályázat által a cél megvalósult. A kórházmenedzsment eredményes munkája és a pályázati projekt keretében végrehajtott fejlesztések által ma a kórház rentábilisan működik. Az alapellátás is profitált a TIOP 2.1.3 projekt fejlesztéseiből. A gyermek háziorvosi és védőnői szolgálatok kaptak új helyet a szakrendelő épületében.

Cél az alapellátás további fejlesztése, nevesítve az úgynevezett gondozóház akadálymentesítését. E cél megvalósulásával egy helyen működhet a három felnőtt háziorvosi szolgálat, a jelenleg Nagymező úti rendelőben dolgozó fogorvosi szolgálat és az özszevont háziorvosi ügyelet.

Ezáltal kiürül a Nagymező úti ingatlan, melynek hasznosításával nem csak szakmai és esélyegyenlőségi szempontból, de gazdaságilag is eredményes lehet a fejlesztés.

A hétvégi és éjszakai házi orvosi ügyeleti ellátás működtetésének lehetőségét külön meg kell vizsgálni (előterjesztés) annak érdekében, hogy az ellátottak érdekeit a legjobban szolgáló gazdaságos megoldást tudjuk választani.

Továbbra is érvényben kell tartani azt a célmeghatározást, miszerint szorgalmazni kell az új típusú, gazdaságos szolgáltatások rendszerének kiépítését, illetve a teljes struktúraátalakítással összhangban kell a gazdaságos működtetést biztosítani.

Tervezett projekt:

Az Észak-Magyarországi régióban komplex – Borsod - Heves és Nógrád megyét érintő – rehabilitációs célú fejlesztési projekt kidolgozása van folyamatban. Megfelelő pályázat esetén a Margit Kórház is a nyertesek közé tarozhat.

Egészségügyi szolgáltatások terén, a fent említett célok közül nyílhat lehetőség a tervezésre, fejlesztésre. Természetesen ez is csak nagy támogatástartalmú pályázat esetén, a saját erő nagyobb részének biztosítása mellett képzelhető el.

3. 6. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése

Pásztó Város Önkormányzatának a törvényben előírt kötelező feladatellátás mellett alapvető érdeke a helyi foglalkoztatás elősegítése, a működő vállalkozások megtartása, fejlesztésük támogatása és a befektetések ösztönzése. Jogszába csak lehetőséget biztosít az önkormányzat részére a munkahelyteremtés területén, azonban a forrást nem, vagy csak részben (pályázati lehetőség útján) adja hozzá.

Magyarországon a kilencvenes évek végére bekövetkezett ágazati hanyatlások (bányászat, kohászat, üveggyártás, gépgyártás, stb.) eredményeként gyökeresen megváltozott a megye és a kistérség gazdasági helyzete, ami ma is érezhető tartós válsághoz vezetett. A szükségszerű gazdasági szerkezetváltás a megyében és a kistérségben sem következett be, mely 2006-ra elősegítette az országos átlagnál magasabb 14,5%, de a megyei átlagnál jobb 14,9%-os városi munkanélküliség ráta kialakulását. A gazdasági térszerkezet alakulását vizsgálva megállapítható, hogy a pásztói kistérség a közepesen fejlett, felzárkózó kategóriába tartozott ebben az időben. A banki-gazdasági szektorba több éve tartó válság még tovább erősítette addig sem irigylésre méltó helyzetünket. Mára sem az ország, sem a megye, sem pedig Pásztó városa nem tudott kedvezőtlen foglalkoztatási helyzetén változtatni. Kistérségi szinten a nyilvántartott álláskereső aránya 14,2-ről 19,4 %-ra nőtt az elmúlt négy évben.

Pásztó Város Önkormányzata az Európai Unió elvárásainak és a törvényi előírásoknak, valamint nehéz gazdasági helyzetének köszönhetően nem tud külön támogatást, kedvezményt biztosítani a letelepülni szándékozó vállalkozások számára. Ezt azonban az Európai Unió előírásai is tiltják. Nem adható például egyedi helyi iparüzési adókedvezmény.

A 2007-2009-ben elkészített, illetve felülvizsgált gazdasági programban bemutatott gazdasági és foglalkoztatási adatok, illetve kistérségi különbségek jelentős mértékű változást mutatnak néhány területen. A város kistérségi szerepköre a gazdaság területén minimálisan csökkent, de vannak olyan területek, például oktatás, egészségügy, szociális, kistérségi és hatósági ügyek, stb. ahol erősödött.

A gazdasági-pénzügyi válság a kistérségben és Pásztón is jelentősen érezteti hatását elsősorban a foglalkoztatás-fogyasztói kereslet csökkenése területén. A termelés és szolgáltatás volumene is egyre csökkenő képet mutat. Városunkban a helyi vállalkozások egy része igen nehéz helyzetbe került, akik közül többen megszüntették vállalkozásaikat. Ezzel szemben vannak olyanok is, akik növelték termelői létszámukat, de sajnos ők vannak kevesebben.

Az önkormányzat látva és átérezve a vállalkozások problémáit tevékenységével próbál segíteni e nem könnyű helyzeten. Ennek érdekében, szűkös anyagi forrásai mellett sem emelte az építményadót, amely lényegesen alatta marad a törvényben biztosított lehetőségnek. Tudomásul kell venni, hogy a földrajzi, gazdasági és egyéb adottságaink (SWOT analízis) egyben behatárolják-korlátozzák lehetőségeinket is. A tapasztalati adatok azt mutatják, hogy városunkból sok dolgozó kényszerül ingázásra. Ők főleg Hatvan, Gyöngyös, Gödöllő és Budapest agglomerációjába utaznak és elsősorban multinacionális ipari üzemekben, valamint az építőiparban találnak munkát.

Városunk működő nagy, valamint kis- és középvállalkozásainak dolgozói létszáma az elmúlt években a gazdasági válság hatására csökkenő tendenciát mutat, de ismereteink szerint újabb nagyarányú létszámleépítés nincs tervezve.

A foglalkoztatási létszám mellett köztudott az a tény is, hogy a bérszínvonal nem haladja meg a megyei átlagot és több esetben a munkakörülmények minőségi romlása is tapasztalható. A város kereskedelmi és vendéglátó ipari szolgáltatásai átlagon felüli színvonalúak. Néhány üzlet tevékenysége minden tekintetben példaértékű. Városunk vonzerejét növelte a nagyobb kereskedelmi láncok üzleteinek megjelenése.

Mindezek ellenére az itt működő vállalkozások vezetőinek és dolgozóinak köszönet jár azért, hogy gazdasági társaságukat - egy-két gyár, vállalkozás esetében már több évtizede - itt üzemeltetik, és jelentős mértékben járulnak hozzá a város működtetéséhez és a foglalkoztatási szint megtartásához. Meg kell említeni azt is, hogy ezen túlmenően anyagilag is támogatják az intézmények munkáját, és a kultúra, a sport és egyéb rendezvények megvalósítását.

A munkahelyteremtésre ható külső tényezők csak részben javultak, és vannak olyan problémák, amelyek továbbra is hátráltatják a vállalkozások működését és csökkentik a fejlesztés esélyeit is. Gondolva itt például az útépitések alatt tapasztalható sebességkorlátozásokra, amely Hatvan - Pásztó között közlekedő kamionok menetidő növekedésével jár. A közlekedés biztonságát akadályozó tényezőket nem csak az itt működő, hanem az ide letelepedni szándékozó cégvezető is kiemelt figyelemmel kezel.

Országos-megyei projekt tervek voltak:

1. Pásztó-Galyatető-Mátraháza összekötő út, Pásztót elkerülő szakasza nem épült meg, ebben a ciklusban nem is tervezett.
2. A 81. számú vasúti fővonal felújítása, villamosítása nem kezdődött el. Indításhoz nincs információ.
3. A Nógrád megyében tervezett 21-es számú főközlekedési út előzési szakaszai megépültek. Gondot okoz a Heves megyei két előzési szakasz évek óta húzódozó kivitelezése, valamint az, hogy egyelőre nincs pontos dátum a további 5 előzési szakasz megépítésére tekintetében.

Kistérségi-városi feladatok voltak:

1. A pásztói Tourinform Iroda létrehozása eddig nem történt meg, de a Városi területek rehabilitációja program keretében be van tervezve. Működtetését a város más önkormányzatok, vállalkozások támogatásával tudja vállalni.
2. Jelentősebb ipari üzem városba történő letelepedése a Dension Audio System Kft. és az Elektromont Kft. támogatásával történt. (320 millió Ft-os beruházás)
3. A város vezetésének nincs kellő ráhatása a SOLE Hungária Kft. volt telephelyén, más ipari tevékenység beindítására. További barna mezős beruházás lehetősége adott a volt Pannondrink és az ÉLGÉP területén.

Ipari területek:

1. Északi ipari terület

Pásztó Város Önkormányzata Rendezési Tervét több évvel ezelőtt módosította annak érdekében, hogy a városi környezetbe illeszkedő, a célokhoz megfelelő profilú, környezetbarát ipari tevékenység települhessen be városunkba, egyik lehetőségként az északi ipari területre. Tette ezt annak érdekében, hogy ott található több mint 8 hektár saját területét értékesítse, ezzel hozzájárulva a foglalkoztatás bővítéséhez is.

- Több mint három évvel ez előtt egy európai cég képviselői előrehaladott tárgyalásokat folytattak az önkormányzattal, 15-20 ha ipari terület megvásárlására és környezetbarát, természetes energiát is hasznosító gyárának felépítésére.

Első évben 400-500 fő foglalkoztatását tervezte. Az üzletei, műszaki tervét bemutatta a város vezetésének és jelezte, hogy banki hitelének elbírálása már az utolsó szakaszhoz ért. Ekkor jött a gazdasági válság és a bank a hitelt visszavonta. A cég a mai napig nem valósította meg a könnyűiparhoz köthető termelő gyárának építését és egyenlőre tervezni sem tudja.

A tárgyalásokból kiderült, hogy a betelepülni szándékozó vállalkozások elsősorban nem a teljesen közművesített területeket keresik, mivel a város által kínált területen a terveikhez igazodva gyorsabban és olcsóbban építenék meg a vonalas infrastruktúrát.

2. A 21-es főközlekedési út menti terület

Az ÁRT tartalmazza a 21-es főközlekedési út mentén nevesített ipari területet, amely az infrastruktúra rákötések, csatlakozások távolsága és egyéb infrastruktúrális okok miatt hátrányban vannak az előzőhöz képest.

3. Déli ipari terület

E területen a vízbázis védelme, valamint a magas talajvíz miatt nem lenne könnyű beruházást megvalósítani.

4. Barnamezős beruházási lehetőség

A barnamezős beruházások a volt Mechanika és a volt ÉLGÉP helyén működő területeken is megvalósíthatóvá válhatna érdeklődés esetén. Meg kell állapítani, hogy az önkormányzat továbbra sem tudott pályázni ipari területek vásárlására (ez csak saját forrásból történhet) és a meglévő ipari területek infrastruktúrájának fejlesztésére sem. Az utóbbi cél elérését az alacsony támogatottsági fokozatba tartozó (50%) pályázati lehetőség akadályozta és akadályozza ma is. *Meg kell jegyezni, hogy a bátonyterenyei, balassagyarmati és a salgótarjáni ipari parkok sem tudják teljes mértékben betölteni szerepüket, jó lehet, több milliárd forint támogatást használtak fel ennek érdekében. Az elmúlt négy éves időszakban az ipari parkok fejlesztésére kiírt regionális pályázattól finanszírozási problémák miatt Bátonyterenye is visszalépett.*

Megfelelő színvonalú működésük esetén sok városi-térségi lakos vállalná az ingázást, mint ezt tette a 80-as és a 90-es években. Mindezen hátrányok ellenére nem szabad lemondani a betelepülni szándékozók tájékoztatásáról és segítségéről. E célt szolgálja a városi területek rehabilitációja projekt azon része, melynek keretén belül a *projektet és a város befektetési lehetőségeit bemutató nívós könyv készíthető.*

A Polgármester részére továbbra is fenn kell tartani az északi területen lévő tulajdonosok *tárgyalási-értékesítési felhatalmazását*, hogy szükség esetén gyorsan intézkedni lehessen.

Vállalkozások támogatása

1. Pásztó város vállalkozásfejlesztési tevékenységét a **Hivatal** szakosztályai munkatársain kívül, a Pásztó Kistérség **Többcélú Társulásán** keresztül segíti. A szervezet szakemberei nyújtanak segítséget a helyi kis-és középvállalkozások pályázati, támogatási lehetőségeinek megismertetésében, azok hatékonyabb kihasználásában, a meglévő munkahelyek megtartásában és fejlesztésében.

a. Ezen tevékenységhez kapcsolódott a Pásztó Kistérség Többcélú Társulása által elnyert Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) által 6,8 M Ft-tal támogatott, a **Minősített foglalkoztatási paktumok** megnevezésű projekt. *Az előzőekben említett eredményei mellett javult a vállalkozói-önkormányzati kontaktus és hiánypótló Kistérségi honlap készült el, (www.paszto-kisterseg.hu) elérhetőséggel.*

Ez idáig ilyen mértékű együttműködésre még nem került sor. A program országos bemutatkozási lehetőséget is kapott több konferencián.

Továbbra is figyelni kell a hasonló pályázati lehetőségeket, de azok megvalósítására csak előfinanszírozás esetén lehet vállalkozni.

- b. Kistérségi, megyei és országos **kiállításokhoz** kapcsolódóan a város-társég bemutatásán kívül, ingyenesen, vagy jelképes összegért elősegítette és továbbra is tervezi segíteni a helyi vállalkozások, kézművesek részvételét és bemutatkozást.
- c. Továbbra is vállalni kell a tanácsadásokat és a fórumok megszervezését. A hatályos EU-s és Magyar jogszabályokra alapozott **LEADER program** Pásztó város esetében sem hozta meg a kezdeti időszakban tervezett pályázati lehetőségeket, mivel a turizmus és egyéb fejlesztési pályázatok a 10ezer fő alatti, de az 5ezer főt meg nem haladó településekre kerültek kiírásra. Ezen hátrányt próbálta csökkenteni a tulajdonközösség vezetése és a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiát (HVS) író szakemberek azzal, hogy Pásztó város részére több esetben pályázati forrást különített el. Pásztó város önkormányzata, vállalkozásai és civil szervezetei az ÚMVP IV. tengelyében megfogalmazott célok megvalósítására nyújtott és nyújthat be pályázatokat, a tervek szerint 2013 végéig, 50-80-100% nagyságrendű támogatással.
- d. A helyi-társégi tervek megvalósítása érdekében közel 10 projekt kidolgozását segítettük, melyből eddig 6 pályázati beadás született.
Városunk esetében (2 jó pályázat) a **Kistérségi turisztikai könyv** és a **VI. Szőlő és Bor ünnep** megvalósítását is támogatták. A könyv (a társégi önkormányzatok támogatása esetén) 2011. végére készülhet el, a szüreti program pedig 2010-ben megvalósításra került.
- e. Hamarosan további 5 projekt terv vizsgálatára kerül sor, annak érdekében, hogy tervezhetően a tavaszi beadásra jó színvonalú-támogatható pályázat születhessen.

Részt kell venni az új feladatként meghatározott, élő HVS felülvizsgálatában és a fejlesztési projektek generálásában.

2. Nógrád Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

Pásztó város szakmai céljainak megvalósítása érdekében az alapítvánnyal, annak 1994-ben történő létrehozása óta működik együtt. A szorosabb együttműködés időszakában a város szakemberei több megyei program és helyi projekt megvalósításában dolgoztak együtt. Ezek közül kiemelkedő volt a Beszállítói célprogram, a tanácsadási és a mikro hitel program.

Meg kell állapítani, hogy e programok közül ma már csak a tanácsadási és mikro hitel program működik. Jelentős eredményként kell elkönyvelni, hogy a megyei alapítvány 2012. II. félévéig kivitelezendő, ingyenes vállalkozói részvételt biztosító Regionális Oktatási Projektet nyert el, mely most van előkészítés alatt. Megállapítható, hogy a vállalkozói aktivitás a tanácsadásokra és a kedvezményes mikro hitelekre is jelentős mértékben csökkent. Ennek ellenére fenn kell tartani az együttműködést, hogy az érdeklődő vállalkozások helyben hasznos és ingyenes információkhoz jussanak.

3. Együttműködés

A különböző feladatellátások, szakmai igények hatékony együttműködést eredményeztek, melynek támogatói-partnerei az ÉMR Munkaügyi Központ Városi Kirendeltsége, a városi TIT, a NMKI Kamara, az IPOSZ, a Vállalkozók Klubja és különböző oktatási intézmények szakemberi voltak.

Megállapítható, hogy elsősorban az elnyert pályázatoknak köszönhetően (megalapozott célok, források, ütemes megvalósítás, stb.) az önkormányzat e területen végzett munkája jelentős mértékben meghaladta az előző ciklus tevékenységét és eredményeit.

Közfoglalkoztatás

Az önkormányzat a Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft-t bízta meg e tevékenység lebonyolításával, melynek hatására 2008-ban 40 fő, 2009-ben átlagban 140 fő, 2010-ben pedig már 230 fő dolgozott a város különböző területén és intézményeiben.

A közcélú foglalkoztatás helyzete Pásztón az „Út a munkához” program előtt

A leglényegesebb változás a segélyezett foglalkoztatása tekintetében következett be. Az önkormányzatoknak lehetősége nyílt az aktív korú, nem foglalkoztatott, rendszeres szociális segélyben részesülők számára minimum 30 munkanap időtartamú munka megszervezésére. A probléma itt az volt, hogy a közcélú foglalkoztatás folyamatosságát úgy kellett biztosítani, hogy az egész évi rendelkezésre álló pénzüsszeg nagysága bizonytalan volt. A közcélú foglalkoztatásban résztvevők havi átlagléttszáma 2005-ben 13 fő, 2008-ban 20 fő volt. Az áttörést 2009. hozta 74 fővel, majd 2010. 193 fővel. Mindehhez a kezdetekben 3 M Ft, majd a végén már 195 M Ft felhasznált előirányzat társult.

A közfoglalkoztatás változása és tapasztalatai

A szociális törvény módosításával, 2009. évtől a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek ellátórendszere differenciálódott. A rendszeres szociális segély már csak egyik formája lett az önkormányzati ellátásoknak.

Az év elején elindított „**Út a munkához**” **program** kiemelt célja volt, hogy komplex intézkedéseivel járuljon hozzá, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbiaknál fokozottabb mértékben vegyenek részt, valamely közfoglalkoztatási formában, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak.

A foglalkoztatható munkanélküli személyek elsősorban a Rendelkezési Állási Támogatásra (RÁT) jogosultak köréből kerültek ki. Ennek hatására 2009.-ben a Rendszeres szociális segélyezetttek száma 270 főről az év végére, 42 főre csökkent, a Közcélú foglalkoztatott segélyezetttek száma pedig 25-ről 115 főre növekedet. Ezen célok elérését, valamint a RÁT-os lehetőség fenntartását az önkormányzat **2009-ben közel 17 M Ft önrésszel támogatta**. Ezen tevékenységek fenntartása, fejlesztése **2010-ben már 465 fő támogatását eredményezte, melyhez közel 27 M Ft-ot biztosított az önkormányzat.**

A közcélú foglalkoztatásra szánt keretet az önkormányzat 2010-ben maximálisan kihasználta, igénybe véve a 95 %-os állami támogatást a személyi kiadások tekintetében.

2010 december 31-én 56 fő segélyezett, 253 fő RÁT-ra jogosult és 212 közcélú foglalkoztatott, azaz összesen 521 segélyezett munkanélküli volt az önkormányzatnál.

A segélyezettek száma közel kétszeresére nőtt két év alatt és az előzetes prognózis szerint, 2011 év őszére biztosan meghaladja a 600 főt.

Az „Út a munkához” program, mely 2010. december 31-ével végleg lezárult, a felülről nyitott rendszer finanszírozhatatlanná vált. A program egyik nagy hiányossága volt, hogy nem számolt a munkaerő-piaci különbségekkel és nem értékteremtő munkára, hanem létszámemelésre, tömegfoglalkoztatásra ösztönzött. Az elhelyezkedést nem javította, hiszen a foglalkoztatottak közül csak nagyon kis százalékban jutottak ki az elsődleges munkaerő piacra, továbbá sokan a segélyezettek közül egyáltalán nem jutottak munkalehetőséghez. A másik hiányossága az volt, hogy az önkormányzatoknak csak a béreket és járulékait finanszírozták a dologi kiadások költségeit nem.

A kormány **2011 évtől a Nemzeti Közfoglalkoztatás Programjának** megvalósításával kívánja az „Út a munkához” program hiányosságait megoldani teljesen új szemléletre helyezve a közfoglalkoztatást. A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló törvénytervezetben a Nemzeti Közfoglalkoztatási Program megvalósításához 64 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesíti a Munkaerőpiaci Alapot.

Ebből jól látszik, hogy a munkaügyi kirendeltségek kulcsszerepet kapnak jövőre a közfoglalkoztatás működtetésében. A kormány kiemelt céljai között szerepel a segélyezettek, minél nagyobb létszámban történő bevonása az önkormányzatok terheinek csökkentése és a dologi kiadások finanszírozása, ezzel adva lehetőséget a jó projektek megvalósítására. A rászorultságot a szociális helyzet alapján továbbra is az önkormányzatok állapítják meg.

Fontos változás, hogy a juttatás folyósításának az egyik feltétele a rendezett lakókörnyezet lesz. Nagyon lényeges különbség az is, hogy ez a juttatás nem segély, bizonyos időtartamot le kell dolgozni, a felajánlott munkát pedig végzettségtől függetlenül el kell vállalni. 2012-ben pedig majd már csak az kaphat rászorultsági elven juttatást, aki 2011 évben legalább 30 nap munkaviszonyt igazol.

A Nemzeti Közfoglalkoztatás Program fő formái:

1. Önkormányzati teljes munkaidős közmunka:

Az országos közmunkaprogramokhoz hasonlóan pályázatos formában történik. A programszerű pályázatok 2-12 hónapos megvalósítási időtartamra kérhetők, 8 órás foglalkoztatásra és csak és kizárólag komoly közösségi célok megvalósítására. A támogatás mértéke Pásztó esetében valószínűsíthetően 70 %.

Az önkormányzat részéről egy 10 hónapos, **30 fős** foglalkoztatás március hónaptól várhatóan **10 M Ft önrészt** jelenthet 70%-os támogatás esetén.

2. Önkormányzati részmunkaidős közmunka:

Az önkormányzatok egyszerűsített pályázat benyújtásával igényelhetik, melyet a munkaügyi kirendeltségre kell benyújtani. A foglalkoztatottak a bérpótló juttatásra jogosultak köréből kerülnek majd ki. A foglalkoztatás részmunkaidős lesz (előreláthatólag 4 órás), és szabályozva lesz a munkaszerződés időtartamának legkisebb és maximális (maximum 4 hónap) ideje is. A támogatás mértéke 95 % a bérek és járulékaik tekintetében, és e mellé személyenként dologi költségeket lehet majd elszámolni meghatározott fejkvótával. Előzetes információk szerint az önkormányzatnak **83 fő** folyamatos 4 órás 4 hónapos foglalkoztatására lesz lehetősége egész évben, melyhez kb. **2,5 M Ft önerőt kell biztosítani.**

3. Országos közmunkaprogramok:

Amellett, hogy nagy létszámú foglalkoztatást tesz lehetővé hosszú távon, a pályázók részére költségkímélő is. Az önkormányzat 2010 év végén már tett lépéseket az Egererdő Erdészeti Zrt. Vezérigazgatója, valamint a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Államtitkár Úr felé is, az Országos Közmunkaprogramok együttműködése tekintetében.

4. Vállalkozók közmunka támogatása:

Ez a támogatási forma a kis és közepes vállalkozások számára jelent újabb esélyt a többi támogatási forma mellett. A támogatásba csak a bérpótló juttatásra jogosult munkanélküliek vonhatók be. A támogatás intenzitása igazodik a többi formához az uniós támogatási és versenyszabályokhoz (60-70 %). A támogatásokról a munkaügyi központok döntenek.

A részmunkaidős foglalkoztatás előtérbe kerülése

A rugalmas foglalkoztatási formák - a határozott idejű munkaszerződés, a részmunkaidős foglalkoztatás, a munkaerő-kölcsönzés vagy a távmunka - szinte mindenütt előtérbe kerültek. Ez a 2011 évi közfoglalkoztatás elemeiben is megjelenik. Az új munkahelyek teremtésére bevett módszer a válságban, hogy a cégvezetők inkább a részmunkaidős foglalkoztatást vagy a rövidített munkaidő bevezetését választják.

Magyarország e téren nagyon lemaradt az EU tagállamaihoz képest, mivel a munkavállalók kevesebb, mint 5 százaléka dolgozik részmunkaidőben. 2011. januártól hatályos jogszabályváltozások célja, hogy javítsanak ezen az arányon.

Tervezett projekt:

Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy városunkban minél több álláskereső jusson munkához a kormányzat által biztosított támogatások minél magasabb arányú felhasználásával. El kell érni (meg kell követelni), hogy a közmunka, úgy mint más tevékenység mérhető, értékelhető eredményt hozzon és ne a munkahelyen eltöltött időt fizessen meg.

Az előzőek ismeretében meg kell állapítani, hogy várhatóan a tavalyi létszám töredékét lesz módunkban foglalkoztatni.

3. 7. A szociális gondoskodás, városüzemeltetés

A szociális intézményi feladatok vonatkozásában az önkormányzat jelentős fejlesztéseket hajtott végre. A törvényi előírásokat meghaladó szociális intézményhálózat működik a városban.

Zöldmezős beruhásként Pásztón megépült az 50 férőhelyes Idősek Átmeneti Gondozóháza (ma 55 férőhelyes idősotthon tartós és átmeneti férőhelyekkel). A kollégium földszinti traktusának átalakításával 2006-ban valósult meg a 12 férőhelyes Gyermek Átmeneti Otthona, amely családi napközit is működtet.

Hasznoson megépült az idősek klubja, felújítására és bővítésre került a pásztói idősek klubját, valamint a gyermekjóléti szolgálat. Az idősotthonban működik a jelzőrendszeres házi gondozói szolgálat központja. Pásztó Város Önkormányzata AZ ESZA-PHARE pályázat nagyprojektjének keretében 22 hónapos időtartamú, közel 240 M Ft-os nagyságrendű szociális foglalkoztatási programot valósított meg.

A kiépült szociális intézményháló ugyanakkor ma már jelentős pénzügyi teher az önkormányzat számára.

Éppen ezért döntött úgy a fenntartó, hogy a működtetés jogát átadja a többcélú társulásnak, ezzel együtt kezdeményezi a teljes kistérség szociális alapellátás szolgáltatásainak társulásba történő bevitelét. Ennek nyomán minden település jelentős többletbevételhez jut, továbbá - tekintettel arra, hogy a kis települések ezen feladatokat nem intézményi keretek között látják el - szakmailag is erősödnek a szolgáltatás iránti igények. Jelenleg húsznál több település vitte be szociális és gyermekjóléti szolgáltatásait a társulás által fenntartott Területi Gondozási Központba. A tapasztalat azt mutatja, hogy az integrációs törekvések erősödnek.

Célként azt kell megfogalmazni, hogy a társulásban működtetett szociális ellátások szintjét egységesíteni kell, a finanszírozás garanciáit a társult települések kötelezettségei tekintetében meg kell teremteni.

Tervezett projekt:

Elsősorban a működtetéssel kapcsolatos források megszerzését célzó pályázatok támogathatók.

A Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft. 14 féle tevékenységet, 13 főállású dolgozóval lát el a város területén, Pásztó Város Önkormányzatával kötött szerződése alapján.

Ingatlan üzemeltetés	Lakossági hulladékszállítás
Közületi hulladékszállítás	Temető üzemeltetés
Parkfenntartás	Úttisztítás
Csúszásmentesítés	Piac üzemeltetés
Állatvásár üzemeltetés	Játszótér üzemeltetés, strand fenntartás
Eb rendészet	Parlagfű mentesítés
Útüzemeltetés	Közmunkások foglalkoztatása

A szervezet tevékenységeinek eredményei közül az alábbiak emelhetők ki:

Ingatlan üzemeltetés

A 3 db lakóingatlan bontása, 3 db lakótelepi lakás felújítása. Telephelyük felújítása mellett tervezik az önkormányzati ingatlanok állagmegóvásán felüli karbantartását.

Lakossági hulladékszállítás

A lakosság környezet tudatosságának növelése, valamint egyéb szigorító intézkedések bevezetését követően a 2008-as év 3600 t hulladékával szemben, 2010-ben már „csak” 2200 t hulladékot szállítottunk a Jobbágyi SZUHA Kft. által üzemeltetett kommunális hulladéklerakóba. Bevezették a szelektív hulladékgyűjtést, valamint az „E” hulladékgyűjtést is. E mellett ingyenes szolgáltatásként a zöldhulladékot is elszállítják a lakosoktól. Az EuroHungaricum Közhasznú Alapítvány 2010-ben közel 500 db komposztáló ládát osztott ki a lakosság körében, a házi komposztálás népszerűsítése és bevezetése érdekében.

Felújították a pásztói és a hasznosi köztemető ravatalozóját. A parkfenntartás területén kb. 200 öreg, beteg növényt vágnak ki és több ezer cserjét, fát ültetnek be. Az út és járda hálózat tisztítására egy takarítógépet szereztek be. A város rehabilitációs pályázat keretében átalakuló piacon, saját erőből építették át a régi csarnokot és több 100 m² új elárúsító helyet alakítottak ki. A játszótér üzemeltetés során a karbantartások, új játékok gyártása folyamatos.

A strand fenntartását és üzemeltetését megfelelő színvonalon végezték. A KFT. a kistérségi projekt befejezésével több mint 140 M Ft értékű vagyonnal gyarapodik, melynek egy részével törzstőkéje is emelkedik. A továbbiakban tevékenységének bevételeiből kell finanszíroznia a színvonalas és olcsó szolgáltatást.

Tervezett projekt:

Újabb konténeres tehergépjármű és többfunkciós utca söprű gép beszerzése a saját erő biztosítása mellett támogatható.

Energia erdő projekt

Városunkban a Margit Kórház kiegészítő jelleggel faapríték, a pásztói óvoda pedig teljes egészében pellet energiahordozókat éget el kazánjaikban. Szükséges megvizsgálni, hogy saját vagy bérelt földterületen, milyen nagyságrendű befektetést jelentene az energiaerdő telepítése és működtetése. Amennyiben gazdaságos lenne a projekt indítása úgy az első időszakban a terület művelésével az álláskeresőket hasznos foglalkoztatása válna lehetségessé, melyet később az alapanyag eladása- esetleges feldolgozása tehetne gazdaságossá.

3. 8 . A Polgármesteri Hivatalt érintő fejlesztések

A Képviselő-testület a 2007-ben elfogadott Gazdasági programjában a közigazgatás fejlesztéseként a hivatal épületének korszerűsítését, valamint a modern e-közigazgatás létrehozását célozta meg.

A Hivatal épületének külső része, fűtőkorszerűsítése, környezetének fejlesztése a Városi területek rehabilitációja megnevezésű program elemeiként megvalósult. Így mára a teljesen akadály-mentesített, felújított és megszüpült Polgármesteri Hivatal várja az ügyfeleket. Az információtechnológiai fejlesztések csak kisebb részben történtek meg. Az elfogadott Informatikai stratégia tartalmazza a Hivatal 2010-2016. közötti időszakra megfogalmazott terveit, céljait mely a későbbi összevontan bemutatásra kerül.

Önkormányzatunk 2009.-ben nyerte el az Államreform Operatív Program (ÁROP) keretében - **A polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztése megnevezésű pályázatát**, amely megvalósult az alábbi célkitűzések szerint:

1. A döntési mechanizmus korszerűsítése
2. A költségvetési gazdálkodás eredményességének javítása
3. A partnerség erősítése

A fejlesztési elemek egy része elősegíti az informatikai tervek megvalósítását is.

A közszolgáltatások fejlesztése

A modern, lakosság-barát közszolgáltatások nyújtásához elengedhetetlen a jelenlegi szervezeti és intézményi struktúra működési hatékonyság szempontjából történő felülvizsgálata, majd átalakítása. Minden olyan területen, amelyet az önkormányzat, vagy annak valamely intézménye közszolgáltatásként ellát, szükséges az ellátást nyújtó szervezet és a lakosság közötti információáramlás biztosítása, illetve a meglévő információáramlás javítása. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az e-közigazgatás a gyakorlatban használható legyen, ténylegesen bevezetésre kerüljenek a lakosság kényelmét szolgáló újítások.

Informatikai célkitűzések

A települési önkormányzat működését nagyfokú átláthatóság és lakossági megnyilvánulási lehetőség kell, hogy jellemezze.

Ezen megnyilvánulások az alábbiak lehetnek:

- az önkormányzat legfontosabb jogosítványait gyakorló és a helyi jogalkotást végző képviselő-testület üléseinek nyilvánossága,
- a napi szintű döntéseket meghozó bizottságok üléseinek nyilvánossága,
- helyi civil szervezetekkel való párbeszéd,
- lakossági fórumok, az önkormányzat gazdálkodásának nyilvánossága,
- bejelentések tétele, véleménynyilvánítás konkrét kérdésekben,
- helyi kezdeményezések, javaslatok, indítványok megtétele.

A jogosítványok gyakorlásának alapvető feltétele a hatékony *információáramlás*. Mindebben a polgármesteri hivatalra, a képviselőkre és bizonyos vonatkozásaiban a helyi lakosságra kiterjedő munkában nagyfokú előrelépést jelenthet egy korszerű *informatikai rendszer kiépítése*.

Ilyen célra megoldás lehet egy web-alapú (workflow) rendszer, amely kezeli a testületi és a bizottsági ülésekre készülő előterjesztések megalkotási és jóváhagyási folyamatát, azok eljuttatását a képviselőkhöz, támogatja a képviselők munkáját és a testületi, bizottsági ülések levezetését, kezeli a határozatokat, és követi azok végrehajtását. Kiegészítve azzal, hogy a lakosság az interneten keresztül hozzáférjen a határozatokhoz, fontosabb anyagokhoz, az ülések hang- és képanyagaihoz, jegyzőkönyveihez.

Az Önkormányzat szűkös költségvetési és létszám korlátok között tervezi, fejleszti és működteti a Hivatal informatikai infrastruktúráját. Az Internet alapú online ügyintézéshez, az ún. "szolgáltató önkormányzat" külső- és belső funkcióihoz szükséges háttér még nem valósult meg, és változtatások nélkül nem is leszünk rá képesek.

A városigazgatás korszerűsítésének kiemelt jelentőségű területe az igazgatási és önkormányzati munkához kapcsolódó informatika.

A Hivatal informatikájának fejlődésében minőségi határpontra érkezett. Az elmúlt tíz év legfontosabb feladatai (az alpinfrastruktúra kiépítése, és az informatika létjogosultságának elismertetése a hivatalon belül) lényegében teljesültek, a továbbiakban erre az alapra építve új, hosszú távon teljesíthető alapfeladatot, küldetést kell az informatika számára meghatározni.

Ügyfélbarát önkormányzat megteremtése

Az állampolgárok által elvárt leggyakoribb adatszolgáltatási, információközlési igények 90%-át az alábbi ügyek teszik ki:

- okmányirodai ügyintézés, valamint általános információszerzés hivatali ügyintézési tevékenységekkel kapcsolatban, építéshatósági ügyintézés, az ehhez szükséges információszerzés, szabályozási tervek,
- szociális ügyekben való ügyintézés és tájékozódás
- önkormányzat által kiírt pályázatok tekintetében való tájékozódás
- az önkormányzati hatósági ügyekben, valamint az önkormányzat tulajdonosi tevékenységével kapcsolatos ügyintézés.

A Hivatalban javítani szükséges az ügyfelek kiszolgálását, minőségi és szakszerű szolgáltatásokat kell nyújtani Pásztó polgárainak, ehhez ki kell alakítani az elektronikus tájékoztatás és ügyintézés lehetőségét.

A Hivatal és intézményei gyors és megbízható információcseréje, valamint az informatikai alkalmazások biztonságos adatforgalma szükségessé teszi az intézményi hálózat létrehozását. A városi intézmények összevonása után a kialakított központok illetve a hivatal között számítástechnikai kommunikáció kialakítása vált, válik szükségessé.

Az így kiépülő rendszer alkalmas a számítástechnikai rendszerek összekapcsolása mellett az IP alapú telefonvonalak használatára, kedvező pénzügyi feltételekkel.

A vállalkozói szféra támogatása az internetes megjelenésben jelenleg is fennáll. Lehetőség van a városi honlapon bemutatkozó szöveg, elérhetőségi adatok megjelenítésére. Sajnos ezt a díjmentes lehetőséget csak kevesen használják ki. Az elektronikus kereskedelem ösztönzése érdekében célszerű lenne létrehozni egy városi elektronikus áruházat az Interneten, amelyen kedvezményes díjért a térség vállalkozói is megjelenhetnek a termékekkel, szolgáltatásaikkal.

A vezeték nélküli internet elérést biztosító eszközök száma rohamosan növekszik, illetve ezen eszközök kedvező ára is elősegíti a mind szélesebb körben való elterjedést. Az ezen eszközök elterjedése miatt szükség lenne a városba látogató vendégek, turisták illetve a lakosság által használható ingyenes internet elérési pontok kiépítésére a városközpontot lefedő Wi-fi rendszerének tervezetével.

Rövid távú elképzelések

A városi és kistérségi rendezvények, események minőségi tartalommal, adatbázisba szervezeten, egymásra kölcsönösen hivatkozva jelennek meg az Interneten. A városi és kistérségi turisztikai, gazdasági (pl. műemlékek, szállások, vendéglátás), önkormányzati, sport, stb. információk az egyes célcsoportok számára könnyen elérhetően, jól strukturáltan jelennek meg az önkormányzati portálon.

Marketingkommunikációs, szervezési feladatok minőségi tartalmakkal (eseménynaptár, sajtószoba), portálon megjelenő hírekkel, kérdőíveken, online szavazásokon begyűjtött információkkal kerülnek támogatásra. Az önkormányzati /kistérségi/ web alapú, közcélú információs szolgáltatások kialakítása szerkesztett, interaktív gyűjtő oldalak megjelenésével.

Középtávú célkitűzések

Tervezzük a közigazgatási funkciók teljes körű támogatását (térinformatika, építéshatóság, stb.), a központi támogatásban részesülő funkciókkal összehangoltan. Tervezzük a főbb infrastrukturális elemek kiépítését, a városi intranet kialakítását, amely az eddig kialakított elektronikus szolgáltatások szélesebb körű használatát teszi lehetővé.

Hosszú távú célkitűzések

A teljes elektronikus ügyintézés megteremtése, minden szolgáltatás esetén az EU-s ajánlások 4. szintjének elérése érdekében. E-ügyfélkezelés tekintetében tervezük a leghatékonyabban támogatható partneri csoportok, KKV-k esetében önkiszolgáló alkalmazások implementációját. Vezetői funkciók informatikai támogatásának kialakítása is erre az időszakra esik, az integrált irányítási, adminisztratív, ügyfélszolgálati alkalmazásokból származó adatokra épülve - így a stratégiai tervezés, kontroll, és az adattárház, döntéstámogatási eszközök.

Kistérségi célkitűzések

A Kistérség, mint egység, az Önkormányzatok társulásából áll, ezért a Kistérségi informatikai stratégiának ezen Önkormányzatok, koncepciózus, az EU és MITS elvárásainak megfelelő és egységes fejlesztését kell tartalmazni, hogy megvalósítható legyen az e-önkormányzat „mellett” az e-kistérség működtetése is.

A kistérségekben élő állampolgárok, vállalkozások joggal elvárhatják, hogy egyenlő esélyeik legyenek minden téren, a nagyobb településeken tevékenykedő állampolgárokhoz, illetve vállalkozásokhoz viszonyítva.

Az esélyegyenlőség azt kívánja, hogy az e-önkormányzat, e-ügyintézés szolgáltatásaihoz a kistérségek, kistélepülések önkormányzati „ügyfelei”, azaz állampolgárai is hozzájuthassanak. A tervezett gyűjtőportál fő célja az e-ügyintézés megvalósítása 1. és 2. szolgáltatási szintjének megvalósítása (on-line információk szolgáltatása a közigazgatási szolgáltatásokról, Nyomtatványok, űrlapok letöltése az ügyintézéshez). Ugyanakkor a gyűjtőportálon célul tűztük ki a kistérséggel kapcsolatos közérdekű, közhasznú információk megjelenítését és naprakész információk, szolgáltatások nyújtását.

Városi honlap fejlesztése

A honlapnak a város elsősorú kommunikációs eszközévé kell válnia. Ez a médium, minden más kommunikációs eszköznél hatékonyabban alkalmas a lakosság interaktív informálására, naprakész információk közzétételére. A hivatalos hirdetések teljes körű összetételén túl az önkormányzati honlap alkalmas az informálódási célú személyes, illetve telefonos megjelenés kiváltására. Nem lebecsülendő továbbá a honlap közösség-szervező ereje sem, a megjelenített események, civil szervezetek, egyházak, sportegyesületek az eddigieknél jóval nagyobb nyilvánossághoz juthatnak. Ezért szükséges a honlap folyamatos tartalmi fejlesztése, frissítése. Több, már elnyert pályázat kapcsolódó feltétele volt, hogy a város honlapján folyamatos információ jelenjen meg, vagy önálló honlapja legyen a projekteknek.

Térinformatikai fejlesztések

A térinformatikai rendszerek legfontosabb tulajdonsága, hogy térkép segítségével adnak többletinformációkat a már meglévő adatokról.

Mivel számos alkalmazás térképi, térinformatikai igényekkel rendelkezik (pl. közlekedés, ivóvíz-, szennyvíz-, gáz- és elektromos hálózat, telemetria rendszer, katasztrófavédelem, turisztika), egy központi alkalmazás segítségével a különböző forrásból származó adatok, szolgáltatások egységes csomaggá integrálhatóak. Természetesen a felhasználók számára biztosítani kell a rendszerhez való csatlakozás feltételeit.

Fentieknek megfelelően digitális alaptérkép beszerzését tervezi az önkormányzat, melynek segítségével naprakész állapotban tarthatók a meglévő, költséges módon előállított térképek, szöveges adatbázisok, amelyek alkalmazkodnak a felhasználói igényekhez. Ehhez alapul szolgálhat a rendezési terv készítésével együtt megvalósuló digitális várostérkép. Ennek költsége mintegy 1,2 M Ft. További költséget jelent a digitális térképek feldolgozásához szükséges informatikai rendszer fejlesztése, amelyhez fel kell kutatni a megfelelő pályázati lehetőségeket.

Az internet megfelelő fórum lehet, hogy a városban működő vállalkozások is tematikus rendszerben megjelenhessenek annak érdekében, hogy még jobban összeköthető legyen Pásztó város és vállalkozásai. A városi honlapról linkek segítségével el kell jutni a vállalkozásokhoz, illetve a vállalkozások is megjeleníthetnék tevékenységüket a város honlapját.

Összegzés

Az előző kormányzati időszakban végrehajtott konvergencia program a Bajnai kormány gazdasági megszorító csomagja, valamint a gazdasági válság hazánkra gyakorolt pénzügyi hatása rendkívül nehéz helyzetet teremtett az önkormányzatok számára. A folyamatos állami forráskivonás, a helyi adóbevételek csökkenése, az Európai Unió pályázatokhoz szükséges önerő biztosítása Pásztó költségvetését is jelentősen megterhelte.

Mindezek mellett az előző ciklusban megvalósított projektek és intézkedések hozzájárultak az önkormányzat, a város, az intézmények működési feltételeinek javításához, a vállalkozói háttér erősítéséhez, valamint a turisztikai vonzerő javításához.

Megállapítható, hogy a város pénzügyi mozgástere rendkívüli módon beszűkült, így a törvényben meghatározott kötelező feladatellátás mellett a további fejlesztések csak kellő megalapozottság mellett tervezhetők és valósíthatók meg.

Pásztó Város Önkormányzat képviselő-testületének első rangú célkitűzése hogy kötelező Önkormányzati feladatait ellássa. Pénzügyi, gazdasági kötelezettségeinek eleget tegyen és működőképességét megőrizze. Ennek érdekében feladatellátását, intézményei létszámát a körülményekhez igazítja és szükség esetén vállalt feladatait tovább csökkenti.

A képviselő- testület tisztában van azzal, hogy a város népességmegtartó képességének és fejlődésének meghatározó része a meglévő munkahelyek megtartása, fejlesztése.

Az ipartelepítést és munkahelyteremtést lehetőségei szerint az alábbiakkal támogatja:

- Kiszámítható adópolitikát folytat.
- Város településrendezési tervében új ipartelepítésre alkalmas területeket jelöl ki, melyek egy része gerinc közművekkel ellátott.
- Bírja azon magánszemélyek felhatalmazását, akiknek a tulajdonában a rendezési terv szerint ipartelepítésre kijelölt terület van, abban a vonatkozásban, hogy a befektetői szándékú partnerekkel tárgyaljon.
- Az Önkormányzat megfelelő komolyságú befektetői szándék esetén a tulajdonában lévő területeknél az ipartelepítés és munkahely teremtés érdekében hajlandó értékesítési kedvezményt, fizetési haladékot, kedvezőbb bérleti díjat alkalmazni a jogszabályi keretek között.
- Lehetőségei szerint támogatja és elősegíti a 21. számú út négy nyomúsítását és a város érdekeit szolgáló csomópontok fejlesztését.
- Meggyőződése hogy a munkahelyteremtés valójában az új értéket teremtő munkahelyek létrehozását jelenti, annak ellenére, hogy a jelenlegi jogi szabályozási keretek között az Önkormányzat és gazdálkodó egysége a Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft. továbbra is sok közmunkást foglalkoztat.
- A pásztói piac fejlesztésével a mezőgazdasági termelőknek és kereskedőknek jelentősen bővült kulturált értékesítési lehetőséget biztosít.
- A hatósági ügyintézésnél (szakhatósági vélemények, engedélyek, stb.) munkahelyteremtés vagy ipartelepítéssel összefüggésben pályázati elbíráláshoz kérelem esetén soron kívüliséget biztosít.

- Pásztó város honlapján civil szervezetek és vállalkozások számára ingyenes hirdetések biztosít
  - Széleskörű marketing munkával propagálja Pásztó város vonzerejét, mind lakhatási feltételek, mind az ipartelepítés, mind az idegenforgalmi lehetőségek szempontjából
  - A városközpont rehabilitáció keretében az idegenforgalmi és turizmusfejlesztéshez fontos turisztikai fogadóhelyiséget alakít ki
- A Polgármesteri Hivatal szervezeti és informatikai fejlesztésével további ügyfélbarát szolgáltatások biztosításával igyekszik kultúrált, gyors ügyintézással az ügyfelek segítségére lenni. Értelemszerűen a Polgármesteri Hivatal helye, szerepe, tevékenysége a kormányzati döntésekhez igazodik.
  - A Nógrád Megyei Önkormányzat részére átadott gimnáziumi, postaforgalmi szak-középiskolai és két tannyelvű feladat ellátás (intézmény) nyitott a kormányzati célkitűzéseknek és a gazdasági igényeknek megfelelő technikai vagy szakképzés fogadására.
  - Pásztó város Önkormányzatának határozott célja és törekvése hogy az esetenként a Mátrában lezúduló hatalmas mennyiségű csapadék okozta kártételektől Pásztó, Hasznos, Mátrakeresztes városrészek lakóit, gazdálkodó szervezeteit és intézményeit megvédje. Ennek érdekében kiemelten szorgalmazza a Mátrában a vízgyűjtő területen záportározó építését, a Hasznosi víztározó biztonságos, a környezetet nem veszélyeztető működését, a Kövicses patakon lefolyó víz kártételektől mentes biztonságos elvezetését.
  - A településen levő kisebbségi Önkormányzattal továbbra is gyümölcsöző együttműködést folytat, számít közreműködésükre a szociális rászorultság értékelésénél, a közfoglalkoztatás eredményt produkáló tevékenységének szervezésénél, biztosítja a szegregáció mentességét.
  - A településen működő civil szervezetekkel, vállalkozásokkal, kapcsolatát szorosabbra fűzi, számít véleményükre, javaslatukra.
  - Folyamatosan vizsgálja a pásztói strandfürdő fejlesztésének lehetőségeit pályázati és magántőke bevonásával.
  - Az eredeti elképzelésnek megfelelően amennyiben a lakosság felszabadul a lakáspénztári terhek alól, az Önkormányzat megvizsgálja egy kb. 40-50 millió forintos nagyságrendű bevételt jelentő, arányos terhet okozó adó bevezetésének lehetőségét.
  - Pásztó Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft. mint az Önkormányzat 100%-os tulajdonú gazdálkodó szervezete a városközpont rehabilitáció kapcsán jelentős törzstőkével bővült tevékenységének fejlesztésével, korszerűsítésével a lakosság és a gazdálkodó szervek részére megbízható, kultúrált olcsó szolgáltatójává kell hogy váljon.
  - A lakossági ivóvíz ellátását és szennyvíz elvezetését biztosító, 30%-ban Pásztó Önkormányzat tulajdonában levő Dél-Nógrádi Vízmű szolgáltatásait megbízhatóbbá és olcsóbbá tegye.
  - Az önkormányzat a térfigyelő kamerarendszer kiépítésével működési feltételeinek biztosításával, a Rendőrkapitánysággal szoros együttműködésben, a polgárőrség működésének segítségével törekszik a lakosság közbiztonság érzetének javítására.

- Az önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került személyek, családok részére a szociális intézményhálózat, a pénzügyi szociális segélyezési formákon keresztül, közmunka biztosításával, az önkormányzati hatáskörbe tartozó kedvezmények és díjak érvényesítésével nyújt segítséget.

A Képviselő-testület a gazdasági programot a társadalmi vita lezárását követően tárgyalja meg és fogadja el, a vélemények és javaslatok beépítésével.

Pásztó, 2011. március 12.

Sisák Imre
polgármester

Felhasznált szakmai anyagok:

1. A pásztói kistérség fejlesztési programja	2005.
2. Pásztó Város Önkormányzat Gazdasági programja	2007.
3. Helyi Vidékfejlesztési Stratégia - LEADER	2008.
4. Pásztó Város Önkormányzat Gazdasági programja	2009.
5. Jelzett projekttervek	2010.

Mellékletek:

1. számú Helyi adóbevételek alakulása
2. számú Állami normatív támogatások alakulása
3. számú Közfoglalkoztatási eredmények

1. számú melléklet

Helyi adóbevételek alakulása

Ft

ADÓNEM	2007. évi tény	2008. évi tény	2009. évi tény	2010. évi tény	2011. évi koncepció
Építmény adó	34 059 067	34 194 948	30 193 369	33 906 580	32 000 000
Iparüzési adó	277 733 890	283 252 867	318 991 720	220 798 473	210 000 000
Gépjármű adó	60 379 741	64 256 087	64 515 825	62 407 044	61 000 000
Idegenforgalmi adó	340 600	271 400	172 800	206 000	200 000
Pótlék, bírság	3 309 906	3 450 509	2 609 167	2 501 379	2 000 000
Egyéb bevételek.	1 497 021	1 288 390	2 484 008	1 573 949	1 300 000
ÖSSZESEN	377 320 225	386 714 201	418 966 889	321 393 425	306 500 000
Talajterhelési díj	1 665 676	3 422 206	3 665 526	5 236 869	5 000 000
MINDÖSSZESEN	378 985 901	390 136 407	422 632 415	326 630 294	311 500 000

Pásztó, 2011.02.02.

Adócsoport

**Normatív állami hozzájárulások alakulása
2006-2011**

Megnevezés	2006	2007			2008			2009			2010			2011		
		normatív hozzájárulás	kötött	összesen	normatív hozzájárulás	kötött	összesen	normatív hozzájárulás	kötött	összesen	normatív hozzájárulás	kötött	összesen	normatív hozzájárulás	kötött	összesen
Óvoda	71 998 380	70 422 947	1 324 200	71 747 147	76 913 000	1 300 800	78 213 800	71 125 800	1 250 800	72 376 600	59 553 433	900 000	60 453 433	59 874 600	1 431 000	61 305 600
Dózsa György Általános Iskola	134 089 700	123 031 251	1 503 600	124 534 851	123 284 567	3 500 700	126 785 267	119 253 999	3 560 224	122 814 223	95 735 302	2 700 000	98 435 302	178 181 082	5 297 000	183 478 082
Gárdonyi Géza Általános Iskola	128 739 200	121 200 146	456 300	121 656 446	118 970 000	374 400	119 344 400	108 863 601	575 783	109 439 384	94 361 665	0	94 361 665			
Mikszáth K.Gim.P.Sz.és Koll.	180 924 880	174 750 842	596 700	175 347 542	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajeczky B.Zeneiskola	25 171 100	21 333 333	140 400	21 473 733	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Területi Gondozási Központ	73 677 135	72 255 650	376 000	72 631 650	80 686 115	357 200	81 043 315	66 877 105	338 400	67 215 505	0	0	0	0	0	0
Teleki L.Könyvtár és Műv.Kp.	11 636 680	11 321 625	0	11 321 625	11 208 125	0	11 208 125	10 437 057	0	10 437 057	0	0	0	0	0	0
Tűzoltóság	16 868 148	0	16 868 325	16 868 325	0	16 868 325	16 868 325	16 702 200	0	16 702 200	15 900 000	0	15 900 000	0	15 926 970	15 926 970
Összesen	643 105 223	594 315 794	21 265 525	615 581 319	411 061 807	22 401 425	433 463 232	393 259 762	5 725 207	398 984 969	265 550 400	3 600 000	269 150 400	238 055 682	22 654 970	260 710 652

3. számú melléklet

Közfoglalkoztatási eredmények

<i>2009 év</i>						
Hónap	Rendszeres szociális segélyezettek (fő)	RÁT (fő)	Önkormányzati önrész (RÁT) (Ft)	Közcélú foglalkoztatott segélyezettek (fő)	Önkormányzati önrész (Ft)	RÁT + Közcélú foglalkoztatottak (fő)
<i>Január</i>	270	-	-	25	76445	25
<i>Február</i>	255	15	32110	12	48145	27
<i>Március</i>	239	29	115710	19	94764	48
<i>Április</i>	232	55	237500	24	119539	79
<i>Május</i>	39	244	1499411	42	207729	286
<i>Június</i>	40	261	1407223	93	291599	354
<i>Július</i>	38	212	1189377	110	464072	322
<i>Augusztus</i>	42	235	1341090	107	462881	342
<i>Szeptember</i>	42	259	1433813	114	495872	373
<i>Október</i>	44	275	1547351	114	497361	389
<i>November</i>	44	294	1643911	112	485774	406
<i>December</i>	42	301	1702833	115	504735	416
<i>2010 év</i>						
<i>Január</i>	50	292	1584790	101	440024	393
<i>Február</i>	52	303	1521806	119	518303	422
<i>Március</i>	52	286	1376076	162	730192	448
<i>Április</i>	53	259	1303401	187	808903	446
<i>Május</i>	58	233	1177525	203	891228	436
<i>Június</i>	57	231	1190825	207	928945	438
<i>Július</i>	57	235	1231200	227	1001810	462
<i>Augusztus</i>	55	226	1240510	229	1033294	455
<i>Szeptember</i>	54	239	1269010	227	996055	466
<i>Október</i>	55	241	1261600	223	995097	464
<i>November</i>	57	236	1270910	220	979633	456
<i>December</i>	56	253	1371230	212	956057	465

Pásztói adatok 2009-2010